

**รายงานการเดินทางไปศึกษาดูงาน
ของคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม**

**ณ เครือรัฐออสเตรเลีย
ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒**

สารบัญ

	หน้า
วัตถุประสงค์ของการศึกษาดูงานและรายนามคณะเดินทาง	๑
ข้อมูลทั่วไปของเครือรัฐออสเตรเลีย	๒
การเมืองการปกครองของเครือรัฐออสเตรเลีย	๔
การแลกเปลี่ยนการเยือน	๖
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับออสเตรเลีย	๘
การค้าสินค้า บริการและการลงทุน	๑๐
มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS)	๑๒
นโยบายการเปิดเสรีการค้า	๑๖
สภาวะการค้าระหว่างไทย-ออสเตรเลีย	๒๔
ความตกลงสำคัญๆ กับไทย	๒๕
การศึกษาดูงาน ณ เครือรัฐออสเตรเลีย	๒๖
ณ บ้านพักกงสุลใหญ่ ณ นครซิดนีย์	๒๖
ณ ซิดนีย์ มาร์เก็ต	๓๕
ณ บริสเบน มาร์เก็ต	๓๘
ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ	๔๒

รายงานการศึกษาดูงานของคณะกรรมการส่งเสริมราคาผลิตผลเกษตรกรรม

สภาผู้แทนราษฎร

ณ เครือรัฐออสเตรเลีย

ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๒

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาดูงานเกี่ยวกับกระบวนการในการส่งเสริมราคาผลิตผลทางการเกษตรเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและคุ้มค่ากับผลผลิตของเกษตรกรในเครือรัฐออสเตรเลีย
๒. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องการส่งเสริมผลผลิตสินค้าทางการเกษตรเพื่อให้ได้คุณภาพ และการส่งเสริมราคาผลิตผลทางการเกษตรให้มีราคาคุ้มต้นทุนการผลิต และสามารถแข่งขันราคากับต่างประเทศได้อย่างมีกำไรจนเกิดความมั่นคงในอาชีพ

รายนามคณะเดินทาง

๑. นายพรรคศักดิ์	เจริญประเสริฐ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายอนันต์	ผลอำนวย	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายนิทัศน์	ศรีนนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๔. นายอลงกต	มณีภาค	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๕. นายพิเชษฐ	เชื้อเมืองพาน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๖. นางสาวจิรวดี	จิ่งวรานนท์	เลขานุการคณะกรรมการ
๗. นายอัฐพล	โพธิพิพิธ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๘. นายวิเชียร	อุดมศักดิ์	โฆษกคณะกรรมการ
๙. นายสามารถ	พิริยะปัญญาพร	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายอดุลย์	วันไชยธนวงศ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๑. นายสุรชัย	เบ้าจรรยา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. นายอรุณ	เลิศวิไลย์	อนุกรรมการพืช
๑๓. นางสาวพรศรี	เหล่ารุจิสวัสดิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการพืช
๑๔. นางสาวผ่องศรี	เอื้อบุญนก	ผู้อำนวยการกลุ่มงาน
๑๕. นางสาววิไล	พรมนูน	นิติกร ๓

ข้อมูลทั่วไปของเครือรัฐออสเตรเลีย

ที่ตั้ง เป็นเกาะทวีป (Island Continent) อยู่ในซีกโลกใต้ ตั้งอยู่ระหว่างมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก

พื้นที่ ๗,๖๙๒,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๖ รองจากรัสเซีย แคนาดา จีน สหรัฐอเมริกา และบราซิล และใหญ่กว่าไทยประมาณ ๑๕ เท่า

รัฐและดินแดน ออสเตรเลียแบ่งออกเป็น ๖ รัฐ ได้แก่ รัฐนิวเซาท์เวลส์เมืองหลวงคือซิดนีย์ รัฐควีนส์แลนด์เมืองหลวงคือบริสเบน รัฐเซาท์ออสเตรเลียเมืองหลวงคือแอดิเลด รัฐแทสมาเนียเมืองหลวงคือโฮบาร์ต รัฐวิกตอเรียเมืองหลวงคือเมลเบิร์น และรัฐเวสเทิร์นออสเตรเลียเมืองหลวงคือเพิร์ธ นอกจากนี้ยังมีดินแดนหลักๆบนแผ่นดินใหญ่สองแห่ง ได้แก่ นอร์เทิร์นเทร์ริทอรี เมืองหลวงคือ ดาร์วิน และออสเตรเลียนแคพิทอลเทร์ริทอรี (เขตเมืองหลวง) เมืองหลวงคือ แคนเบอร์รา

เมืองหลวง กรุงแคนเบอร์รา เมืองที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ นครซิดนีย์และเมลเบิร์น

ภูมิอากาศ ภาคใต้มีสภาพอากาศเย็น ในขณะที่ภาคเหนือมีอากาศร้อนชื้น เดือนร้อนที่สุดคือ มกราคมและกุมภาพันธ์ เดือนหนาวที่สุดคือ กรกฎาคม

เวลา เร็วกว่าไทย ๓ ชั่วโมง คือรัฐนิวเซาท์เวลส์ รัฐวิกตอเรีย รัฐควีนส์แลนด์ รัฐแทสมาเนีย และกรุงแคนเบอร์รา

ประชากร ๒๑,๐๐๗,๓๑๓ คน (ปี ๒๕๕๑) เป็นผู้ที่มีเชื้อชาติยุโรป ร้อยละ ๙๒ เอเชียร้อยละ ๗ และชนพื้นเมืองอะบอริจินส์ ร้อยละ ๑ ประชากรพื้นเมืองของออสเตรเลีย ได้แก่ชาวอะบอริจินบนแผ่นดินหลักและชาวเกาะช่องแคบทอร์เรสซึ่งมีทั้งหมด ๔๑๐,๐๐๓ คนในปีพ.ศ. ๒๕๔๔ (ร้อยละ ๒.๒ ของประชากร)

ภาษาราชการ ภาษาอังกฤษ

ศาสนา ไม่มีศาสนาประจำชาติ โดยมีผู้ประกาศตนเป็นคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ร้อยละ ๒๗ คริสต์นิกายแองกลิกัน ร้อยละ ๒๑ คริสต์นิกายอื่น ๆ ร้อยละ ๒๑ พุทธ ร้อยละ ๒ อิสลาม ร้อยละ ๑.๕ อื่นๆ ร้อยละ ๑.๒ ไม่แจ้งศาสนาตน ร้อยละ ๑๓ และไม่นับถือศาสนาใด ร้อยละ ๑๕ (จากการสำรวจสำมะโนประชากรปี ๒๕๔๔)

วันชาติ วันที่ ๒๖ มกราคม

รูปแบบการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยแบบสหพันธ์ (Federal Democracy) และเป็นประเทศในเครือจักรภพ โดยแยกการปกครองเป็น ๒ ส่วน คือ รัฐบาลเครือรัฐและรัฐบาลแห่งรัฐ

ประมุข สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักร โดยมีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (Governor-General) คนปัจจุบันคือ Governor หัวหน้าฝ่ายบริหารคือ นายเควิน รัตต์ (Kevin Rudd) นายกรัฐมนตรี หัวหน้าพรรคแรงงาน Australia Labor Party

ฝ่ายยุติธรรม ศาลสูง (หัวหน้าผู้พิพากษาและผู้พิพากษา ๖ คน ตั้งโดยผู้สำเร็จราชการแทน
พระองค์)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ๗๕๕.๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี ๒๕๕๐)

รายได้ประชาชาติต่อหัว ๓๖,๕๔๖ ดอลลาร์สหรัฐ (ปี ๒๕๕๐)

อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ร้อยละ ๔ (ปี ๒๕๕๐)

อัตราเงินเฟ้อ ร้อยละ ๓.๓ (ปี ๒๕๕๐)

อัตราการว่างงาน ร้อยละ ๔.๓ (ปี ๒๕๕๐)

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ จีน สหรัฐฯ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เยอรมนี (ปี ๒๕๕๐)

ตลาดส่งออกที่สำคัญ ญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้ อินเดีย สหรัฐฯ (ปี ๒๕๕๐)

สินค้าส่งออกที่สำคัญ ถ่านหิน แร่เหล็ก ทองคำ น้ำมันดิบ แร่อะลูมิเนียม

สินค้านำเข้าที่สำคัญ ชิ้นส่วนอุปกรณ์รถยนต์ น้ำมันดิบ น้ำมันกลั่น อุปกรณ์

คอมพิวเตอร์ ผลิตภัณฑ์ยา (ปี ๒๕๕๐)

การเมืองการปกครอง

กำเนิดเครือรัฐออสเตรเลีย

ได้รับการก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๔ ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับ ค.ศ. ๑๙๐๑ ซึ่งเป็นแบบลายลักษณ์อักษร เดิมออสเตรเลียเป็นดินแดนสำหรับส่งนักโทษอังกฤษมาอาศัยอยู่ แต่มีชาวอังกฤษย้ายเข้าไปตั้งถิ่นฐานในช่วงศตวรรษที่ ๑๙ ต่อมาภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีชาวยุโรปและชาวเอเชียย้ายไปตั้งรกรากที่ออสเตรเลียมากขึ้นตามลำดับ

ฝ่ายบริหาร

อยู่ภายใต้ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ มีคณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรผู้บริหาร โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าคณะรัฐมนตรี บุคคลในคณะรัฐมนตรีได้รับเลือกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งมาจากการเลือกตั้งทั่วไป

ฝ่ายนิติบัญญัติ

มีรัฐสภาประกอบด้วย สภาผู้แทนราษฎร (มี ๑๕๐ ที่นั่ง) และวุฒิสภา (มี ๗๖ ที่นั่ง) มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดและครึ่งหนึ่งของสมาชิกวุฒิสภาทุกๆ ๓ ปี การออกพระราชบัญญัติทุกฉบับต้องผ่านการเห็นชอบของทั้ง ๒ สภา ประชาชนที่มีอายุครบ ๑๘ ปีขึ้นไปมีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง

ฝ่ายตุลาการ

อำนาจตุลาการเป็นอิสระจากฝ่ายนิติบัญญัติ รัฐบาลเป็นผู้แต่งตั้งผู้พิพากษาเมื่อมีตำแหน่งว่าง แต่ไม่มีอำนาจถอดถอน

ศาลสูง (High Court of Australia) มีอำนาจสูงสุดในการตีความและตัดสินคดีกฎหมายรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติระดับรัฐและส่วนกลาง และคดีในระดับระหว่างรัฐและระหว่างประเทศ ศาล Federal Court of Australia มีอำนาจตัดสินคดีแพ่ง กรุงแคนเบอร์รา รัฐแต่ละรัฐมีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (Governor) มีรัฐบาลและมุขมนตรีทำหน้าที่บริหาร โดยมีสถานิติบัญญัติ ๒ สภา ยกเว้นรัฐ Queensland ซึ่งมีเพียงสภาเดียว และรัฐและอาณาเขตต่างๆ มีระบบศาลของตนเอง

พรรคการเมือง

ออสเตรเลียมีพรรคการเมืองสำคัญ ๓ พรรค ได้แก่

1. Australian Labor Party (หัวหน้าพรรคคือ นาย Kevin Rudd นายกรัฐมนตรี เมื่อ ๓ ธ.ค. ๒๕๕๐ รองหัวหน้าพรรคคือ นางสาว Julia Gillard รองนายกรัฐมนตรี)

๒. Liberal Party of Australia (หัวหน้าพรรคคนใหม่คือ Dr. Brendan Nelson เมื่อ ๒๙ พ.ย. ๒๕๕๐ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคฝ่ายค้าน เมื่อ ๓ ธ.ค. ๒๕๕๐)

๓. National Party of Australia (หัวหน้าพรรคคนใหม่คือ นาย Warren Truss เมื่อ ๓ ธ.ค. ๒๕๕๐) พรรคการเมืองอื่นๆ อาทิ พรรค Australian Greens, Family First Party, Australian Democrats, One Nation Party

การแลกเปลี่ยนการเยือน

การแลกเปลี่ยนการเยือนระดับพระราชวงศ์

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนออสเตรเลียอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๒๖ สิงหาคม - ๑๒ กันยายน ๒๕๐๕
- สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนออสเตรเลียอย่างเป็นทางการ ๕ ครั้ง ในระหว่างวันที่ ๘ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๘ วันที่ ๗ - ๑๑ เมษายน ๒๕๓๐ วันที่ ๒๐ กันยายน - ๔ ตุลาคม ๒๕๓๑ วันที่ ๑๙ - ๒๘ เมษายน ๒๕๔๒ และวันที่ ๑๘ - ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๖
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนออสเตรเลียอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๗ และเสด็จฯ เยือนนครซิดนีย์ เพื่อทรงเป็นองค์ประธานในการแสดงคอนเสิร์ตของคุณพลอยไพลิน เจนเซน พร้อมด้วยทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๓
- สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี เสด็จเยือนออสเตรเลียอย่างเป็นทางการ ๒ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๔ - ๗ ธันวาคม ๒๕๓๓ และระหว่างวันที่ ๒๓ สิงหาคม - ๑๙ กันยายน ๒๕๓๕ และได้เสด็จเยือนออสเตรเลียอีก ๒ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๒ และวันที่ ๑๔ - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๒

ระดับผู้นำรัฐบาลไทย

- พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เยือนอย่างเป็นทางการระหว่าง วันที่ ๓๑ สิงหาคม - ๓ กันยายน ๒๕๒๔
- พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เยือนอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๒๙ สิงหาคม - ๓ กันยายน ๒๕๓๒
- นายชวน หลีกภัย เยือนอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๓ - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘
- พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร เยือนอย่างเป็นทางการ ๒ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ และ ๔ - ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗
- พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ เยือนรัฐออสเตรเลียตะวันตก เพื่อบรรยายพิเศษในหัวข้อ "The Role of the Monarchy in Thailand" ณ University of Western Australia ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕

ระดับผู้นำรัฐบาลออสเตรเลีย

- นายกรัฐมนตรี Bob Hawke ปี ๒๕๓๒
- นายกรัฐมนตรี Paul Keating ปี ๒๕๓๗
- นายกรัฐมนตรี John Howard เยือนเมื่อวันที่ ๒๓-๒๖ เมษายน ๒๕๔๑ แวะผ่านไทยเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๕ และเข้าร่วมการประชุมผู้นำ APEC ที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ และครั้งล่าสุดแวะผ่านไทยเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๘ ระดับมุขมนตรีและรัฐมนตรี
 - The Hon. Peter Beattie, Premier of Queensland, ๑๔-๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗
 - The Hon. Clare Martin, Chief Minister of the Northern Territory, ๑๙-๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗
 - The Hon. Robert Hill, Minister for Defence, ๒-๔ เมษายน ๒๕๔๘
 - The Hon. Philip Ruddock, Auditor-General, ๒๒-๒๕ เมษายน ๒๕๔๘
 - The Hon. Henry Palaszczuk, Minister for Primary Industries and Fisheries of Queensland, ๑๕-๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๘
 - Senator Christopher Ellison, Minister for Customs and Justice, ๒๒-๒๕ เมษายน ๒๕๔๘
 - The Hon. Alexander Downer, Minister for Foreign Affairs, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๘
 - The Hon. Ian Macfarlane, Minister for Industry, Tourism, and Resources, ๒๘-๓๐ กันยายน ๒๕๔๘
 - The Hon. Steve Bracks, Premier of Victoria, ๒๐-๒๓ เมษายน ๒๕๔๙
 - Senator Amanda Vanstone, Minister for Immigration and Multicultural Affairs, ๒๔-๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๙
 - Senator Kim Chance, Minister for Agriculture and Food of Western Australia, ๒๒ กรกฎาคม-๑ สิงหาคม ๒๕๔๙
 - The Hon. Alexander Downer, Minister for Foreign Affairs, ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ในโอกาสแวะผ่านประเทศไทย โดยได้หารือกับนาย นิติย์ พิบูลสงคราม รมว. กระทรวงการต่างประเทศ เรื่องสถานการณ์การเมืองไทยและความคืบหน้าในการฟื้นฟูประชาธิปไตย การแก้ไข พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว มาตรการรักษาเสถียรภาพค่าเงินบาท สถานการณ์ภาคใต้ เป็นต้น
 - The Hon. David Llewellyn, Minister of Energy of Tasmania, ๑๔-๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับออสเตรเลีย

ความสัมพันธ์ทางการทูต

ไทยกับออสเตรเลียสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๙๕ โดยมีสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา ซึ่งมีเขตอาณาดูแลสาธารณรัฐหมู่เกาะฟีจี สาธารณรัฐวานูอาตู หมู่เกาะโซโลมอน และปาปัวนิวกินีด้วย ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศเป็นไปอย่างราบรื่นและฉันท์มิตร และที่มีความโดดเด่นมากคือ ด้านการเมือง ความมั่นคง และการทหาร มีการส่งเสริมความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี รวมถึงการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้นำระดับสูงระหว่างกันสม่ำเสมอ ปัจจุบัน นายบัณฑิต โสติพิลาฤทธิ ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา และ นายวิลเลียม แพเทอร์สัน (Mr. William Paterson) ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย

นอกจากนี้ ไทยมีสถานกงสุลใหญ่ ณ นครซิดนีย์ (รัฐนิวเซาท์เวลส์) โดยมีนายเกียรติคุณ ชาติประเสริฐ ดำรงตำแหน่งกงสุลใหญ่ และมีสถานกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ประจำออสเตรเลีย ๕ แห่ง ได้แก่ นครเพิร์ท (รัฐเวสเทิร์นออสเตรเลีย) นครแอดิเลด (รัฐเซาท์ออสเตรเลีย) นครบริสเบน (รัฐควีนส์แลนด์) นครเมลเบิร์น (รัฐวิกตอเรีย) และนครไฮบาร์ท (รัฐแทสเมเนีย) รวมทั้งมีสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศและสำนักงานการท่องเที่ยวประจำที่นครซิดนีย์ ออสเตรเลียมีสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี (เกาะสมุย) เชียงใหม่ และภูเก็ต

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยและออสเตรเลีย

ความร่วมมือภาครัฐ

- ลงนามในความตกลงทางการค้าระหว่างกัน เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๒ (๑๙๗๙)(ยกเลิกหลังจากมีความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย)
- ลงนามในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๓ (๑๙๙๐)
- มีการประชุมคณะกรรมการร่วมทางเศรษฐกิจไทย - ออสเตรเลีย ระดับรัฐมนตรี (กระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงพาณิชย์) มาแล้ว ๒ ครั้ง โดยครั้งที่ ๒ จัดขึ้นในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ (๑๙๙๙) ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ลงนามความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (Thailand-Australia Free Trade Agreement : TAFTA) ระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของไทยกับรัฐมนตรีการค้าออสเตรเลีย เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗ (๒๐๐๔) ณ กรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย โดยความตกลงฯ ได้มีผลใช้บังคับแล้ว เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๘ (๒๐๐๕)

- มีการประชุมคณะกรรมการร่วมความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (Thailand-Australia Free Agreement Joint Commission : TAFTA-JC) ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ (๒๐๐๕) ณ กรุงเทพฯ
- คาดว่าจะมีการประชุม TAFTA-JC ครั้งที่ ๒ ในปี ๒๕๕๒ (๒๐๐๙) ณ ประเทศ ออสเตรเลีย

ความร่วมมือภาคเอกชน

- การจัดตั้งสภาธุรกิจไทย-ออสเตรเลีย (Thailand-Australia Business Council) โดยประชุมมาแล้ว ๑๗ ครั้ง ครั้งสุดท้ายประชุม เมื่อวันที่ ๗-๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ (๒๐๐๗) ที่ประเทศไทย

การค้าสินค้า บริการและการลงทุน

ปี ๒๕๕๑ (๒๐๐๘)

มูลค่าการค้าสินค้านำเข้ารวมของออสเตรเลียสูงถึง ๓๗๗.๙๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยภาพรวมประเทศคู่ค้าสำคัญของออสเตรเลีย ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และสิงคโปร์

ออสเตรเลียสามารถส่งออกสินค้าเป็นมูลค่าสูงถึง ๑๘๗.๑๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้น ๓๒.๓๘% จากปีก่อนหน้าโดยการส่งออกรวมของออสเตรเลียเพิ่มขึ้นตลอดในระยะ ๔ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๑) ในปี ๒๕๔๘ การส่งออกมีค่าเท่ากับ ๑๐๕.๘๙ พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ๒๒.๕๕% ปี ๒๕๔๙ การส่งออกมีค่าเท่ากับ ๑๒๓.๔๘ พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ๑๖.๖๑% ปี ๒๕๕๐ การส่งออกมีค่าเท่ากับ ๑๔๑.๓๘ พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ๑๔.๕๐%

ผู้ส่งออกสินค้าและบริการของออสเตรเลียครอบคลุมทุกภาคเศรษฐกิจ โดยส่งออกสินค้าหลัก ได้แก่ สินค้าเกษตร แร่ และพลังงาน โดยสินค้าอุปโภคยังคงเป็นสินค้าหลัก เริ่มมีบริการแบบใหม่ และตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นมาด้วย

การส่งออกสินค้าที่สำคัญอยู่ในสาขาเหมืองแร่ และเชื้อเพลิง หัตถกรรม (ดอกไม้ประดิษฐ์) และสินค้าเพาะปลูก (ข้าวสาลีและเมสลิน)

การค้าสินค้า

การค้าสินค้า ออสเตรเลียเป็นประเทศที่ขาดดุลกับต่างประเทศมาโดยตลอดยกเว้นในปี ๒๕๔๔ (๒๐๐๑) โดยสินค้านำเข้าหลักได้แก่เครื่องจักรกล ยานยนต์และชิ้นส่วน เครื่องจักรไฟฟ้า เป็นต้น โดยมีแหล่งนำเข้าหลัก ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้ สหรัฐฯ

การบริการ

การบริการมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ ในการค้าโลก โดยมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมาอยู่ที่ ๖.๑% โดยออสเตรเลียเป็นผู้ให้บริการในสาขาบริการต่างๆ ที่มีมาตรฐานระดับโลก อาทิ เช่น การสื่อสาร ท่องเที่ยว การเงินและการประกันภัย สาขาที่มีการเจริญเติบโตมาก ได้แก่ การศึกษา และบริการวิชาชีพ ในปี ๒๕๕๐ (๒๐๐๗) การส่งออกภาคบริการของออสเตรเลียมีมูลค่า ๔๘ พันล้านเหรียญสหรัฐ (เพิ่มขึ้น ๙.๔% จากปีก่อนหน้าและขยายตัวมากกว่าอัตราเฉลี่ยของโลก) คิดเป็น ๒๒% ของการส่งออกทั้งหมด และเป็น ๗๑% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ นอกจากนี้เป็นแหล่งจ้างงาน ๘๐% ของคนออสเตรเลียทั้งหมด สำหรับการนำเข้าภาคบริการ ออสเตรเลียนำเข้าบริการเป็นมูลค่า ๔๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ

องค์ประกอบของการส่งออกภาคบริการของออสเตรเลียในปี ๒๕๕๐ ใน ๗ สาขาหลัก มีดังนี้

- การศึกษา ๑๒.๒ พันล้านเหรียญสหรัฐ
- การท่องเที่ยว ๑๑.๘ พันล้านเหรียญสหรัฐ
- การเงินและประกันภัย ๑.๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ
- คอมพิวเตอร์และบริการสารสนเทศ ๑.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐ
- สถาปนิกและวิศวกร ๑.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐ
- ที่ปรึกษากฎหมาย บัญชีและการจัดการ ๑.๑ พันล้านเหรียญสหรัฐ
- การเกษตรและเหมืองแร่ ๓๗๙ ล้านเหรียญสหรัฐ

นอกจากนี้ การส่งออกบริการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น การบำบัดน้ำเสีย การรีไซเคิล การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ การป้องกันปัญหามลภาวะ ถือเป็นสาขาบริการที่ออสเตรเลียมีอนาคต การส่งออกที่ดีเนื่องจากออสเตรเลียมีประสบการณ์และความชำนาญในสาขาดังกล่าวนี้สูง

การลงทุน

ปี ๒๕๔๘ (๒๐๐๕) การลงทุนของต่างชาติในออสเตรเลียมีมูลค่าประมาณ ๑,๑๑๕.๒๙ พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยแบ่งเป็นการลงทุนทางตรง ๒๔.๖๑% การลงทุนในหลักทรัพย์ ๕๘.๖๔% การลงทุนในอนุพันธ์ทางการเงิน ๓.๕๙% และการลงทุนอื่นๆ ๑๓.๑๖% ส่วนการลงทุนของออสเตรเลียในต่างประเทศมีมูลค่าประมาณ ๖๐๘.๘๕ พันล้านเหรียญสหรัฐ

ปี ๒๕๔๙ (๒๐๐๖) การลงทุนของต่างชาติในออสเตรเลียมีมูลค่าประมาณ ๑,๓๓๑.๒๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยแบ่งเป็นการลงทุนทางตรง ๒๒.๔๔% การลงทุนในหลักทรัพย์ ๖๒.๐๘% การลงทุนในอนุพันธ์ทางการเงิน ๒.๗๘% และการลงทุนอื่นๆ ๑๒.๗๐% ส่วนการลงทุนของออสเตรเลียในต่างประเทศมีมูลค่าประมาณ ๗๙๐.๖๐ พันล้านเหรียญสหรัฐ

ปี ๒๕๕๐ (๒๐๐๗) การลงทุนของต่างชาติในออสเตรเลียมีมูลค่าประมาณ ๑,๕๙๒.๘๔ พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยแบ่งเป็นการลงทุนทางตรง ๒๑.๗๖% การลงทุนในหลักทรัพย์ ๖๒.๘๘% การลงทุนในอนุพันธ์ทางการเงิน ๓.๙๐% และการลงทุนอื่นๆ ๑๑.๔๖% ส่วนการลงทุนของออสเตรเลียในต่างประเทศมีมูลค่าประมาณ ๙๖๖.๔๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ

ปี ๒๕๕๑ (๒๐๐๘) การลงทุนของต่างชาติในออสเตรเลียมีมูลค่าประมาณ ๑,๖๗๐.๐๒ พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยแบ่งเป็นการลงทุนทางตรง ๒๒.๗๒% การลงทุนในหลักทรัพย์ ๕๙.๔๙% การลงทุนในอนุพันธ์ทางการเงิน ๕.๕๖% และการลงทุนอื่นๆ ๑๒.๒๓% ส่วนการลงทุนของออสเตรเลียในต่างประเทศมีมูลค่าประมาณ ๙๗๗.๘๙ พันล้านเหรียญสหรัฐ

มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS)

ออสเตรเลียใช้มาตรการ SPS ที่เข้มงวดเป็นพิเศษ โดยให้เหตุผลว่าออสเตรเลียเป็นประเทศเกาะ เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ขยายของแมลงและโรคพืชจากภายนอก ซึ่งอาจเข้าไปทำลายพันธุ์พืชและสัตว์ในประเทศได้

ไทยประสบปัญหาการส่งออกสินค้าเกษตรไปยังออสเตรเลียมาเป็นเวลานาน ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ การใช้มาตรการ SPS ที่เข้มงวดเกินกว่ามาตรฐานระหว่างประเทศ หรือที่ยังไม่มีมาตรฐานระหว่างประเทศมากำหนดทำให้ไทยไม่สามารถส่งออกสินค้าเกษตรไปยังออสเตรเลียได้ด้วยอย่างเช่น

สินค้าเนื้อไก่ต้มสุก (Cooked Chicken meat)

ออสเตรเลียกำหนดมาตรฐานในการนำเข้าโดยจะต้องต้มไก่ที่อุณหภูมิ ๗๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๑๕๓ นาที หรือ ๘๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๑๑๔ นาที และเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ออสเตรเลียได้ประกาศอนุญาตให้มีการนำเข้าเนื้อไก่ต้มสุกจาก ๓ ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เดนมาร์ก และไทย ภายใต้ข้อกำหนดทางด้านสุขอนามัยที่เข้มงวดมาก โดยได้กำหนดอุณหภูมิในการผลิตเนื้อไก่ต้มสุก ณ อุณหภูมิ ๗๔ องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลา ๑๖๕ นาที หรือ ณ อุณหภูมิ ๘๐ องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลา ๑๒๕ นาที โดยอ้างผลการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ของผู้เชี่ยวชาญจาก Veterinary Laboratory Agencies ประเทศอังกฤษว่า ณ อุณหภูมิดังกล่าวจึงจะสามารถฆ่าเชื้อ IBVDV ได้ ซึ่งบริษัทผู้ส่งออกของไทยไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ออสเตรเลียกำหนดได้ เนื่องจากระยะเวลาในการต้มนานมากทำให้เนื้อไม่เหมาะในการบริโภค

สถานะล่าสุด

เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒ ออสเตรเลียได้ประกาศผลการพิจารณาการกักกันการนำเข้าเนื้อไก่อย่างเข้มงวด โดยอยู่บนพื้นฐานของรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการนำเข้าเนื้อไก่ (Generic Import Analysis Report for chicken Meat) เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๑ ในรายงานเสนอแนะให้การอนุญาตนำเข้าเนื้อไก่ขึ้นอยู่กับการกักกันเชื้อโรค ๙ ชนิด ซึ่งรวมถึง เชื้อไข้หวัดนก (avian influenza) เชื้อไวรัส Newcastle เชื้อ salmonella และเชื้อไวรัส infectious bursal disease virus (IBD) โดยมาตรการกักกันจะขึ้นอยู่กับสภาวะการปลอดโรคของแต่ละประเทศ ซึ่งหากประเทศใดไม่เป็นเขตปลอดโรค สินค้าก็ต้องผ่านกระบวนการความร้อน (heat processed) ภายนอกหรือภายในประเทศออสเตรเลีย โดยอยู่ภายใต้การควบคุม โดยแนะนำให้ใช้อุณหภูมิ ๘๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๑๒๕ นาทีเพื่อฆ่าเชื้อ IBD ทั้งนี้ ออสเตรเลียจะรับพิจารณามาตรการอื่นที่เท่าเทียม เช่น การให้การรับรองฝูงสัตว์ (flock accreditation) หรือการจัดแบ่ง (compartmentalization) ซึ่งลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบอย่างเข้มงวด

หากประเทศไทยต้องการส่งออกเนื้อไก่มายังออสเตรเลียก็ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ดังกล่าว
อย่างไรก็ตาม หากไทยมีมาตรการที่เห็นว่าเท่าเทียมกับของออสเตรเลียในการป้องกันโรค ก็สามารถยื่น
เสนอให้ออสเตรเลียพิจารณาได้

สินค้ากุ้งและผลิตภัณฑ์ (Prawn and Prawn Products)

มาตรการการนำเข้ากุ้งของออสเตรเลีย ทางกรมการส่งออกได้อ้างผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ
ความเสี่ยงจากเชื้อไวรัสในกุ้งดิบนำเข้าที่อาจมีผลต่ออุตสาหกรรมเลี้ยงกุ้งในประเทศ และได้ออก
มาตรการกำกับกับการนำเข้าชั่วคราว (Revised Interim Measures) ในระหว่างรอผลการศึกษาอย่างเป็นทางการ
โดยการ โดยมาตรการชั่วคราวดังกล่าว มีผลใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ เป็นต้นมา ซึ่ง
กำหนดให้การนำเข้ากุ้งดิบทั้งตัวต้องเป็นกุ้งที่มาจากประเทศหรือเขตที่ปลอดจาก ๔ โรคได้แก่ White
spot syndrome virus (WSSV), Infectious hypodermal and haematopietic necrosis virus
(IHHNV), Yellowhead virus (YHV) และ Taura syndrome virus (TSV) การนำเข้ากุ้งดิบที่มีการตัดหัว
และแกะเปลือกออก (prawn cutlets) ทุกงวดจะต้องผ่านการตรวจสอบที่ปลายทางโดยวิธี Polymerase
Chain Reaction (PCR) ที่ออสเตรเลียว่าปราศจากโรคดังกล่าว สำหรับกุ้งดิบที่มีการตัดหัวและแกะ
เปลือกออก และได้มีการแปรรูปบางส่วนแล้ว (เช่น การชุบแป้งทอด) จะถูกสุ่มตรวจเพื่อตรวจสอบว่า
ปราศจากโรคดังกล่าว และยังคงต้องผ่านการผลิตจากโรงงานที่ได้รับการตรวจสอบรับรองจากประเทศต้น
ทางแล้วเท่านั้น ทั้งนี้ ไทยต้องการให้ออสเตรเลียยอมรับผลการตรวจ PCR จากประเทศไทย ซึ่ง
ออสเตรเลียแจ้งว่ายินดีพิจารณาเอกสารกระบวนการตรวจโรคของไทย และต้องจัดทำ laboratory
equivalency

การนำเข้ากุ้งต้มสุก กำหนดให้กุ้งทุกขนาดต้มโดยมีอุณหภูมิแกนกลาง (core temperature) ที่
๗๐ องศาเซลเซียส ภายในระยะเวลา ๑๑ วินาที โดยต้องแนบใบรับรองจากกรมประมงว่า “ผ่านการ
ปรุงสุกในโรงงานซึ่งได้รับการรับรองและควบคุมจากกรมประมงที่อุณหภูมิถึงกลางอย่างน้อย
๗๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลาอย่างน้อย ๑๑ วินาที โดยกุ้งจะต้องผ่านความร้อนจนเนื้อสุกทั่ว
ทั้งชิ้น และไม่มีลักษณะเนื้อดิบปรากฏอยู่ และเหมาะต่อการบริโภค”

สถานะล่าสุด

- เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๑ Biosecurity Australia ได้ออกประกาศแก้ไขมาตรการ
ชั่วคราวควบคุมการนำเข้ากุ้งเพื่อบริโภค โดยสรุปได้ว่า ออสเตรเลียพบเชื้อไวรัส IHHNV ในกุ้งเลี้ยงใน
รัฐควีนส์แลนด์ ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและมีความปลอดภัยทางด้านอาหาร จึงได้
พิจารณาทบทวนมาตรการการนำเข้ากุ้งและประกาศยกเลิกการตรวจเชื้อไวรัส IHHNV ในกุ้งนำเข้า
- ออสเตรเลียยังคงมาตรการกำหนดให้กุ้งดิบนำเข้าต้องมาจากประเทศหรือเขตที่ปลอดจาก
โรค WSSV, YHV และ TSV หรือต้องผ่านกระบวนการแปรรูปขั้นสูง หรือต้องผ่านการตรวจสอบโรคที่
ด่านนำเข้า ซึ่งกรมประมงอยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมของห้อง Lab เพื่อจัดทำ laboratory

equivalency กับออสเตรเลีย เพื่อให้ออสเตรเลียยอมรับการตรวจโรคของไทย ซึ่งหากดำเนินการเสร็จสิ้น และหากออสเตรเลียยอมรับการตรวจสอบจากห้องแล็บที่ได้รับการรับรองแล้ว กุ้งที่ส่งออกจากไทยก็ไม่ต้องถูกตรวจสอบที่ออสเตรเลียอีก โดยล่าสุดกรมประมงอยู่ระหว่างรอให้หน่วยงานตรวจสอบมาตรฐาน ISO มาตรวจสอบให้การรับรองความสามารถของห้องแล็บตรวจโรค ซึ่งหากสามารถได้มาตรฐาน ISO ก็จะดำเนินการขอให้ทางการออสเตรเลียจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบรับรองห้องแล็บไทยต่อไป

รถยนต์ส่งออกจากไทยติดวัชพืช

ตั้งแต่ประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๕๐ AQIS ตรวจพบเมล็ดพืชหรือพืชประเภท Siam Weed และ Wild Sugarcane ติดอยู่บนส่วนประกอบต่างๆของรถยนต์ที่นำเข้ามาจากประเทศไทย ส่งผลให้ด่านกักกันของออสเตรเลียสั่งตรวจเข้มการนำเข้ารถยนต์จากประเทศไทยอย่างละเอียด เพื่อป้องกันผลกระทบต่อการใช้ปลูกพืชพันธุ์เชิงพาณิชย์ของออสเตรเลีย และกำหนดให้ต้องมีการกำจัดเมล็ดพืช/พืชรากออกจากรถยนต์ก่อนอนุญาตให้นำสินค้าออกจากท่าเรือ ซึ่งมีผลต่อความล่าช้าในการขนส่ง การจำหน่ายสินค้า และค่าใช้จ่ายในการทำความสะอาดและเก็บรักษา

จากปัญหาดังกล่าว ผู้เกี่ยวข้องของไทยและออสเตรเลีย ได้แก่ สมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย ผู้ส่งออกไทย กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ทำเรื่องแหลมฉบัง สมาพันธ์ผู้ประกอบการรถยนต์แห่งประเทศไทย (FCAI) ผู้นำเข้าออสเตรเลีย และ Australian Quarantine and Inspection Service (AQIS) ได้มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมีการประชุมหารือ ฝ่ายไทยได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยการทำความสะอาดรถยนต์ส่งออก และการกำจัดหญ้าวัชพืชในบริเวณท่าเรือแหลมฉบัง และเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ ผู้แทน AQIS และ FCAI และผู้นำเข้าของออสเตรเลีย ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมบริเวณท่าเรือแหลมฉบัง และกระบวนการทำความสะอาดของผู้ผลิตไทย และเมื่อวันที่ ๘-๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ฝ่ายไทยโดยกรมวิชาการเกษตร สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ณ กรุงแคนเบอร์รา สำนักงานส่งเสริมการค้า ณ นครซิดนีย์ สมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย ผู้ประกอบการส่งออกไทย ได้เข้าเยี่ยมชมท่าเรือบริสเบน และท่าเรือเคมบล่า ประเทศออสเตรเลีย เพื่อดูกระบวนการตรวจรถยนต์นำเข้าของ AQIS

สถานะล่าสุด

จากการประชุมหารือระหว่างกรมวิชาการเกษตร สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ณ กรุงแคนเบอร์รา และ Australian Quarantine and Inspection Service (AQIS) เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ณ สำนักงานส่งเสริมการค้า ณ นครซิดนีย์ เพื่อแก้ปัญหารถยนต์นำเข้าจากไทยติดวัชพืช โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าฯ สมาคมยานยนต์ไทย ผู้ประกอบการส่งออกไทย

Federal Chamber of automotive Industries (FCAI) และผู้นำเข้าของออสเตรเลีย ร่วมสังเกตการณ์ (observer) สรุปผลการหารือ ดังนี้

- กรมวิชาการเกษตรจะจัดตั้งระบบการอบรม ประเมิน และการให้อำนาจ (accreditation) ผู้ที่จะทำหน้าที่ตรวจสอบรถยนต์ก่อนการส่งออก และจะเป็นหน่วยงานที่มอบอำนาจบุคคลดังกล่าว โดยจะออกใบรับรองให้แก่บุคคลที่ผ่านการอบรมและสอบผ่าน
- AQIS จัดทำ vehicle inspection training package และจะส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการอบรมเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตรและผู้จะทำหน้าที่ตรวจสอบรถยนต์ในประเทศไทย โดยกรมวิชาการเกษตรจะเป็นผู้ช่วยประสานการจัดการ หลังจากผ่านการอบรมแล้ว ผู้ที่ต้องการเป็นผู้ตรวจสอบรถยนต์จะต้องผ่านการสอบจากกรมวิชาการเกษตร จึงจะได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบ (Register)
- AQIS จะเฝ้าติดตาม (monitor) รถยนต์ที่นำเข้าจากไทยเพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบตรวจสอบของไทย ซึ่งหากพบว่ามีปัญหา จะแจ้งแก่กรมวิชาการเกษตรและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้ หากกรมวิชาการเกษตรพบว่าผู้ที่ทำการตรวจสอบไม่ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพก็สามารถลงโทษโดยการว่ากล่าวตักเตือนหรือถอนใบอนุญาตการเป็นผู้ตรวจสอบ
- AQIS และกรมวิชาการเกษตรจะร่วมกันตรวจสอบ (audit) กระบวนการตรวจสอบรถยนต์ทุกปี

นโยบายการเปิดเสรีการค้า

ออสเตรเลียมีนโยบายการค้าเสรี โดยยึดหลักตามระบบการค้าโลก เพื่อให้สามารถเข้าถึงตลาดในประเทศพร้อมทั้งเอื้ออำนวยให้ผู้ส่งออกสามารถคาดการณ์และได้รับความเป็นธรรมทางการค้าโลก

จุดประสงค์

- ๑) เพื่อพัฒนาความมั่นคงของชาติความเจริญรุ่งเรืองและความเป็นอยู่ที่ดีของชาวออสเตรเลียเพื่อสนองตอบต่อสภาวะการณ์ระดับสากลที่ท้าทายและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
- ๒) เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน รวมทั้งผลประโยชน์ทางการค้าแก่ธุรกิจของออสเตรเลีย
- ๓) เพื่อรักษาตลาดเดิมและขยายตลาดในต่างประเทศสำหรับการค้าสินค้าและบริการ
- ๔) เพื่อให้ได้รับประโยชน์อย่างจริงจังในเวลาที่สูงกว่าการเปิดเสรีการค้าแบบพหุภาคี ทั้งด้านการค้าสินค้าและบริการ

ผลการเปิดเสรี

- ๑) ออสเตรเลียสามารถรักษาระดับฐานะทางการค้า โดยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสินค้าส่งออก
- ๒) คุ้มครองส่วนแบ่งตลาดของออสเตรเลียในต่างประเทศ
- ๓) เตรียมความพร้อมให้ธุรกิจของออสเตรเลียมีโอกาสส่งออกเพิ่มขึ้น
- ๔) ราคาสินค้านำเข้าถูกลงซึ่งเป็นผลดีต่อผู้บริโภค
- ๕) ทำให้ออสเตรเลียเป็นที่น่าสนใจจากประเทศต่าง ๆ ในการเข้ามาลงทุน
- ๖) สามารถขยายผลความตกลงที่ได้ทำไว้ใน WTO

ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA)

ความตกลงการค้าเสรีไทย – ออสเตรเลีย (Thailand – Australia Free Trade Agreement : TAFTA) เป็นความตกลงการค้าเสรีฉบับแรกของไทยที่ทำกับประเทศพัฒนาแล้ว และเป็นฉบับแรกที่มีขอบเขตการเจรจาที่กว้างขวาง (Comprehensive) ครอบคลุมในเรื่องการเปิดเสรีด้านการค้าสินค้า บริการและการลงทุน รวมถึงความร่วมมือทางเศรษฐกิจในสาขาต่าง ๆ ที่มีความสนใจร่วมกันด้วย เช่น พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ ทรัพย์สินทางปัญญา การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ และนโยบายการแข่งขัน เป็นต้น สรุปได้ ดังนี้

๑. บทบัญญัติของความตกลงฯ (Legal Text)

ความตกลงการค้าเสรีไทย – ออสเตรเลีย ประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๙ บท โดยนอกจากบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และการเข้าไปทำงานของคนต่างชาติดังแล้ว ยังมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการค้าอื่นๆ ได้แก่ พิธีการศุลกากร กฎถิ่นกำเนิดสินค้า มาตรการปกป้อง มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและมาตรฐานอาหาร อุปสรรคทางเทคนิคต่อสินค้าอุตสาหกรรม พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ นโยบายการแข่งขัน ทรัพย์สินทางปัญญา กฎระเบียบเรื่องความโปร่งใส การจัดซื้อโดยรัฐ การระงับข้อพิพาท ซึ่งส่วนใหญ่จะอิงหลักการความตกลงที่มีอยู่แล้วภายใต้ WTO และ APEC โดยปรับปรุงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเน้นให้มีความร่วมมือในการพัฒนาขีดความสามารถและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

๒. การค้าสินค้า

(๑) การลดภาษี ครอบคลุมสินค้าทุกรายการ โดยเริ่มลดภาษีตั้งแต่วันที่ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย มีผลใช้บังคับในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๘

ออสเตรเลีย ลดภาษีเป็นศูนย์สำหรับสินค้ากว่า ๘๓% ของรายการสินค้าทั้งหมดทันทีเมื่อความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ เช่น สินค้าผักและผลไม้สด สับปะรดกระป๋องและน้ำสับปะรด อาหารสำเร็จรูป กระดาษ อัญมณีและเครื่องประดับ รถยนต์ขนาดเล็กและรถปิกอัพ และสำหรับรายการสินค้าที่เหลืออีก ๑๗% จะลดภาษีเป็นศูนย์ภายในปี ๒๕๕๓ ยกเว้น เสื้อผ้าสำเร็จรูป ออสเตรเลียจะค่อยๆ ทอยลดภาษีเป็นศูนย์ในปี ๒๕๕๘

ไทย ลดภาษีเป็นศูนย์สำหรับสินค้าที่นำเข้าจากออสเตรเลียเกือบ ๕๐% ของรายการสินค้าทั้งหมด เมื่อความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าวัตถุดิบที่ ไทยต้องการนำเข้า เช่น สินแร่ เซ็ลเฟิลิง เคมีภัณฑ์ หนังสือและหนังสือพิมพ์ และค่อยๆ ทอยลดภาษีเป็นศูนย์ สำหรับรายการสินค้าที่เหลืออีก ๔๕% จะลดภาษีเป็นศูนย์ภายในปี ๒๕๕๓ ส่วนที่เหลืออีก ๕% ซึ่งเป็นสินค้าอ่อนไหวจะทยอยลดเป็นศูนย์ในปี ๒๕๕๘-๒๕๖๓

(๒) มาตรการปกป้องพิเศษ (Special Safeguards Measure : SSG) ในกรณีที่ผลของการลดภาษีก่อให้เกิดความเสียหายกับอุตสาหกรรมภายใน สามารถนำมาตราการปกป้องตามหลักการของ WTO มาใช้ได้ชั่วคราว แต่ได้กำหนดเงื่อนไขให้ใช้ได้ง่ายขึ้น นอกจากนั้น ยังสามารถใช้มาตรการปกป้องพิเศษสำหรับสินค้าเกษตรบางรายการที่ระบุไว้ กล่าวคือ หากมีการนำเข้าสินค้านี้เกินปริมาณที่กำหนด สามารถกลับไปขึ้นภาษีที่อัตราเดิมก่อนเริ่มลดหรืออัตรา MFN ในขณะนั้น โดยใช้อัตราใดอัตราหนึ่งที่ต่ำกว่า ซึ่งไทยได้ระบุไว้ ๒๓ รายการ (๔๑ พิกัด) เช่น เนื้อ นม เนย เนยแข็ง ส้ม องุ่น มันฝรั่งปรุงแต่ง เป็นต้น ส่วนออสเตรเลียระบุไว้ ๒ รายการ (๕ พิกัด) ได้แก่ ทุ่นากระป๋อง และสับปะรดกระป๋อง

(๓) กฎถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin : ROO) ส่วนใหญ่จะใช้กฎการแปรสภาพอย่างเพียงพอในกระบวนการผลิต (Substantial Transformation) ยกเว้นสินค้าบางหมวดที่ตกลงให้มีการใช้

วัตถุดิบในประเทศไม่น้อยกว่า ๔๐%-๔๕% ของราคา F.O.B. ด้วย สำหรับสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย ส่วนใหญ่กำหนดไว้ ๔๐% ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้า จักรยานยนต์และชิ้นส่วน

สำหรับสินค้าสิ่งทอและเสื้อผ้า กำหนดไว้ให้ใช้วัตถุดิบในประเทศไม่น้อยกว่า ๓๐% และอย่างน้อยต้องเป็นวัตถุดิบจากประเทศกำลังพัฒนา ๒๕% เป็นเวลา ๒๐ ปี ซึ่งจะสอดคล้องกับการผลิตและส่งออกของไทย

(๔) มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและมาตรฐานอาหาร (Sanitary and Phytosanitary Measures and Food Standards : SPS) ปัจจุบันสินค้าผักผลไม้ของไทยไม่สามารถส่งออกไปตลาดออสเตรเลียได้ เพราะติดขั้นตอนปัญหาสุขอนามัย ซึ่งใช้เวลาเข้ามา ขณะนี้ ออสเตรเลียได้ยอมรับที่จะจัดตั้งคณะกรรมการด้านมาตรการสุขอนามัยขึ้นมา เป็นการเฉพาะเพื่อดำเนินการแก้ไข ปัญหาเรื่องนี้โดยด่วน และได้ยอมรับที่จะพิจารณาเปิดตลาดให้กับสินค้าไทย ได้แก่ ผลไม้ (ลิ้นจี่ ลำไย มังคุด ทุเรียน สับปะรด และมะม่วง) ผัก เนื้อไก่ กุ้ง ปลาสดขงาม และสาขาระมง และสัตว์ปีก

(๕) มาตรการด้านมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม จะมีการพิจารณาจัดทำความตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements: MRAs) ในอนาคตในสาขาที่จะตกลงกัน โดยจะปรับมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรมให้มีความสอดคล้องกัน

๓. การบริการและการลงทุน

ครอบคลุมธุรกิจบริการ ซึ่งจะมีการเจรจาเพิ่มเติมภายใน ๓ ปี หลังจากความตกลงมีผลใช้บังคับ

ออสเตรเลีย อนุญาตให้คนไทยเข้าไปลงทุนในสาขาธุรกิจต่างๆ ได้ ๑๐๐% เช่น ที่ปรึกษา กฎหมาย การตกแต่งภูมิทัศน์ ซ่อมรถยนต์ สถาบันสอนภาษาไทย สอนนวดไทย สอนทำอาหารไทย เหมืองแร่ และการผลิตสินค้าทุกประเภท อย่างไรก็ตาม หากเป็นการลงทุนที่มีขนาดเกิน ๑๐ ล้านดอลลาร์ ออสเตรเลีย จะต้องขออนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาการลงทุนต่างประเทศของออสเตรเลียก่อน

ไทย อนุญาตให้ออสเตรเลียเข้ามาลงทุนในธุรกิจซึ่งเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ใช้เงินลงทุนสูง และรัฐมีนโยบายส่งเสริมการลงทุน โดยให้คนออสเตรเลียถือหุ้นได้ไม่เกิน ๖๐% และกำหนดขนาดของพื้นที่และเงินลงทุนขั้นต่ำไว้เป็นเงื่อนไขด้วย เช่น ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ หอประชุม การก่อสร้าง โครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค สถาบันอุดมศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โรงแรมขนาดใหญ่ อุทยานสัตว์น้ำ มารีน่า และเหมืองแร่

นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงให้มีการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างกันด้วย โดยมี สาระสำคัญทำนองเดียวกับความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนที่ไทยทำกับประเทศอื่น ๆ

๔. การอนุญาตให้นักธุรกิจต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศ

ออสเตรเลีย อนุญาตให้ผู้บริหาร ผู้จัดการ ผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งผู้ติดตาม (คู่สมรสและบุตร) เข้าไปทำงานได้คราวละ ๔ ปี ต่ออายุได้ไม่เกิน ๑๐ ปี และยกเลิกข้อจำกัดที่กำหนดให้นายจ้างในออสเตรเลียต้องประกาศหาคนในประเทศมาสมัครเข้าทำงานในตำแหน่งที่ว่างก่อนเป็นเวลา ๔ สัปดาห์ หากไม่มีผู้ใดมาสมัคร จึงจะอนุญาตให้จ้างคนงานจากต่างประเทศได้ นอกจากนี้ ยังอนุญาตให้พ่อครัวไทยที่ได้รับใบประกาศนียบัตรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเข้าไปทำงานได้ โดยมีสัญญาจ้างงาน

ไทย อนุญาตให้นักธุรกิจออสเตรเลีย เข้ามาทำงานในไทยได้เฉพาะตำแหน่งผู้บริหาร ผู้จัดการ และผู้เชี่ยวชาญ เข้ามาทำงานได้คราวละ ๑ ปี ต่ออายุได้ไม่เกิน ๕ ปี และสามารถใช้บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน (One Stop Service) ได้ โดยไม่จำกัดว่าต้องเป็นบริษัทที่มีสินทรัพย์รวมเกินกว่า ๓๐ ล้านบาท รวมทั้งให้นักธุรกิจผู้ถือบัตร APEC Business Travel Card เข้ามาประชุมและติดต่องานในไทยได้ไม่เกิน ๙๐ วัน โดยไม่ต้องขอใบอนุญาตทำงาน

๕. ความร่วมมือด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า

ไทยและออสเตรเลียจะร่วมมือกันพัฒนาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการค้าให้มีความโปร่งใสและสนับสนุนให้การค้าระหว่างสองประเทศมีความคล่องตัวมากขึ้น เช่น พิธีการด้านศุลกากร พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ ทรัพย์สินทางปัญญา นโยบายการแข่งขัน โดยจะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลการค้าระหว่างกัน การจัดอบรมและสัมมนาทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบุคลากรของทั้งสองประเทศ

การประเมินผล TAFTA

การประเมินผล TAFTA สรุปได้ดังนี้

๑. การค้า

ปี ๒๕๔๘ (๒๐๐๕) การค้ามีมูลค่า ๒๕๗,๙๕๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๓๗.๒๗% (๖,๔๓๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ + ๓๗.๙๑%) จากปี ๒๕๔๗ (๒๐๐๔) โดยเป็นมูลค่าการส่งออก ๑๒๗,๓๗๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๒๘.๕๔% (๓,๑๘๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ + ๒๘.๙๐) และนำเข้า ๑๓๐,๕๗๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๔๗.๐๑% *(๓,๒๕๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ + ๔๘.๐๐%) ไทยขาดดุล ๓,๑๙๙ ล้านบาท (๗๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

หมายเหตุ *ไทยขาดดุลการค้าเนื่องจากการนำเข้าทองคำและน้ำมันเพิ่มขึ้นมาก ซึ่งรายการดังกล่าวมีภาชนะนำเข้า ๐% อยู่แล้วตั้งแต่ก่อนการเจรจา

ปี ๒๕๔๙ (๒๐๐๖) การค้ามีมูลค่า ๒๙๕,๕๒๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑๔.๖๙% (๗,๗๔๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ + ๒๐.๕๔%) จากปี ๒๕๔๘ (๒๐๐๕) โดยเป็นมูลค่าการส่งออก ๑๖๕,๓๑๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๓๐.๐๖% (๔,๓๕๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ + ๓๗.๐๗%) และมูลค่านำเข้า ๑๓๐,๒๐๖

ล้านบาท ลดลง ๐.๒๙%** (๓,๓๙๖ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ + ๔.๔๒%) ไทยเป็นฝ่ายเกินดุล ๓๕,๑๑๑ ล้านบาท (๙๕๔ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ)

หมายเหตุ **มูลค่าการนำเข้าหน่วยเป็นบาทลดลง เนื่องจากในปี ๒๕๔๙ ค่าเงินบาทแข็ง

ปี ๒๕๕๐ (๒๐๐๗) การค้ามีมูลค่า ๓๒๙,๗๐๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑๑.๔๐% (๙,๕๒๕ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ + ๒๒.๗๕%) จากปี ๒๕๔๙ (๒๐๐๖) โดยเป็นมูลค่าการส่งออก ๑๙๗,๕๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑๙.๕๓% (๕,๗๒๕ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ + ๓๑.๖๓%) และมูลค่านำเข้า ๑๓๒,๑๙๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑.๑๓% (๓,๘๐๐ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ + ๑๑.๔๔%) ไทยเป็นฝ่ายเกินดุล ๖๕,๓๒๕ ล้านบาท (๑,๙๒๔.๗๕ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ)

ปี ๒๕๕๑ (๒๐๐๘) การค้ามีมูลค่า ๔๓๔,๗๗๗.๔๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๒๙.๐๕% (๑๓,๑๔๒.๗๑ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ + ๓๔.๙๗%) จากปี ๒๕๕๐ (๒๐๐๗) มูลค่าการส่งออก ๒๖๓,๑๗๙.๒๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๒๘.๕๖% (๗,๙๘๒.๔๙ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ + ๓๔.๔๔%) และมูลค่านำเข้า ๑๗๑,๕๙๘.๒๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๒๙.๘๑% (๕,๑๖๐.๒๒ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ + ๓๕.๗๘%) ไทยเป็นฝ่ายเกินดุล ๙๑,๕๘๐.๙๔ ล้านบาท (๒,๘๒๒.๒๘ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ)

๒. การขอใช้สิทธิประโยชน์

ปี ๒๕๔๘ (๒๐๐๕)

การส่งออก การขอใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าส่งออกมูลค่า ๒,๑๐๑ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ คิดเป็น ๖๖.๑๙% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมดของไทยไปออสเตรเลีย สินค้าที่ขอใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้ามากที่สุด เช่น ยานยนต์สำหรับขนส่งของ รถยนต์และยานยนต์อื่นๆ เครื่องปรับอากาศ ปลาที่ปรุงแต่ง และลวดและเคเบิล เป็นต้น

การนำเข้า โดยใช้สิทธิ TAFTA มีมูลค่า ๔๗๗ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ คิดเป็น ๑๔.๖๖% ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดจากออสเตรเลีย รายการสำคัญ เช่น ข้าวสาลีและเมสลิน อะลูมิเนียมเจือและไม่เจือ มอลต์ไม่ได้คั่ว ขนแกะที่ได้จากการตัด และวัสดุแต่งสีที่มีไททาเนียมตั้งแต่ ๘๐% ขึ้นไป เป็นต้น

ปี ๒๕๔๙ (๒๐๐๖)

การส่งออก การขอใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าส่งออกมูลค่า ๒,๗๔๕ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ คิดเป็น ๖๓.๐๘% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมดของไทยไปออสเตรเลีย สินค้าที่ขอใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้ามากที่สุด เช่น ยานยนต์สำหรับขนส่งของ รถยนต์และยานยนต์อื่นๆ เครื่องปรับอากาศ ปลาที่ปรุงแต่ง และเครื่องจักร เป็นต้น

การนำเข้า การใช้สิทธิ TAFTA มีมูลค่า ๔๖๘ ล้านบาทเหรียญสหรัฐ คิดเป็น ๑๓.๗๘% ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดจากออสเตรเลีย รายการสำคัญ เช่น อะลูมิเนียมไม่เจือ ข้าวสาลีและเมสลินอื่นๆ มอลต์ไม่ได้คั่ว สินแร่และหัวแร่สังกะสี และขนแกะที่ได้จากการตัด เป็นต้น

ปี ๒๕๕๐ (๒๐๐๗)

การส่งออก การขอใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าส่งออกมูลค่า ๔,๐๖๖ ล้านดอลลาร์ คิดเป็น ๗๑.๐๐% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมดของไทยไปออสเตรเลีย สินค้าที่ขอใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้ามากที่สุด เช่น รถบรรทุกชนิดแวนและปิกอัพ รถยนต์ (รถพยาบาล) เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสีย และเครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณทำด้วยโลหะมีค่า เป็นต้น

การนำเข้า การใช้สิทธิ TAFTA มีมูลค่า ๔๓๔ ล้านดอลลาร์ คิดเป็น ๑๑.๔๒% ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมดจากออสเตรเลีย รายการสำคัญ เช่น สินแร่ อลูมิเนียม มอลต์ ไหม ัญชีพืช สิ่งสัปดาห์ใช้ฟอกหนังหรือย้อมสีแทนนิน เป็นต้น

ปี ๒๕๕๑ (๒๐๐๘)

การส่งออก การขอใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้ามูลค่า ๔,๙๑๕ ล้านดอลลาร์ คิดเป็น ๖๑.๖๐% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมดของไทยไปออสเตรเลีย สินค้าที่ขอใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้ามากที่สุด เช่น ยานยนต์สำหรับส่งของ รถยนต์และยานยนต์สำหรับขนส่งบุคคล เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้เสีย และเครื่องเพชรพลอย และรูปพรรณทำด้วยโลหะมีค่า เป็นต้น

การนำเข้า การใช้สิทธิ TAFTA มีมูลค่า ๔๙๖ ล้านดอลลาร์ คิดเป็น ๙.๖๒% ของมูลค่านำเข้าทั้งหมดของไทยจากออสเตรเลีย สินค้าที่มีการใช้สิทธิประโยชน์มากที่สุด เช่น มอลต์ อลูมิเนียม สินแร่ ขนแกะ นมและครีม สังกะสี ข้าวสาลี และข้าวเมสลิน เป็นต้น

๓. สินค้าที่มีมาตรการปกป้องพิเศษ (SSG)

ไทยมีการกำหนดมาตรการปกป้องพิเศษ กับสินค้า ๒๓ รายการ เช่น เครื่องในสัตว์ บัตเตอร์มิลล์ อุ่นสด ส้ม มันฝรั่ง เป็นต้น โดยไทยจะสิ้นสุดการใช้มาตรการนี้ในปี ๒๕๖๔ ซึ่งออสเตรเลียมีมาตรการดังกล่าว ๒ รายการ ได้แก่ ทุ่นกระป๋อง และสับปะรดกระป๋อง โดยออสเตรเลียจะสิ้นสุดการใช้มาตรการนี้ในปี ๒๕๕๒

ในปี ๒๕๔๘ (๒๐๐๕)

ไทย ไม่ได้ใช้มาตรการ SSG เนื่องจากมีการนำเข้าไม่เกินปริมาณที่กำหนด แต่ได้มีการมาขอใช้สิทธิลดภาษีรวม ๑๐ กลุ่มสินค้า ได้แก่ บัตเตอร์มิลล์ อุ่นสด ส้ม มันฝรั่ง เนื้อสัตว์จำนวนโค กระบือ เนื้อส่วนอื่นๆ ที่บริโภคได้ของโคกระบือ นมและครีม เนย เนยแข็งทุกชนิดเป็นฝอยหรือผง และเนยแข็งอื่นๆ

ออสเตรเลีย ใช้มาตรการ SSG กับทุ่นกระป๋อง (๒๑ ตุลาคม) สำหรับสับปะรด และสับปะรดกระป๋องไม่เกินปริมาณที่ออสเตรเลียกำหนด

ปี ๒๕๔๙ (๒๐๐๖)

ไทย ใช้มาตรการ SSG กับองุ่นสด (เมษายน) เนยแข็งทุกชนิด (พฤษภาคม) และเนยแข็งอื่น ๆ (กันยายน) ที่นำเข้าจากออสเตรเลีย

ออสเตรเลีย ใช้มาตรการ SSG กับสับปะรดกระป๋อง (๑ กันยายน) และปลาทูน่ากระป๋อง (๗ กันยายน)

ปี ๒๕๕๐ (๒๐๐๗)

ไทย ใช้มาตรการ SSG กับองุ่นสด (๒๖ เมษายน) เนยแข็งสด (๖ มิถุนายน) เนยแข็งอื่น ๆ (๒๑ มิถุนายน) และเนื้อโค กระบือ (๓๑ ตุลาคม)

ออสเตรเลีย ใช้มาตรการ SSG กับสับปะรดกระป๋อง (๑๘ ตุลาคม) และทูน่ากระป๋อง (๑๘ ตุลาคม)

ปี ๒๕๕๑ (๒๐๐๘)

ไทย ใช้มาตรการ SSG กับองุ่นสด (๓ เมษายน) เนยแข็งสด (๓ มีนาคม) เนยแข็งอื่น ๆ (๓๐ มิถุนายน) เนื้อสัตว์จำพวก โค กระบือ (๒๗ กันยายน) เนื้อส่วนอื่น ๆ ของโค กระบือ (๒๑ พฤษภาคม) เนื้อส่วนอื่น ๆ ของสุกร (๒๘ สิงหาคม)

ออสเตรเลีย ใช้มาตรการ SSG กับสับปะรดกระป๋อง (๑๗ กรกฎาคม) และทูน่ากระป๋อง (๑๑ กันยายน)

๔. การนำเข้าสินค้าที่มีโควตา (TRQ)

ไทย มีมาตรการจำกัดปริมาณการนำเข้าสินค้า (TRQ) จำนวน ๘ รายการ ได้แก่ นมสดและนมพร้อมดื่ม นมผงขาดมันเนย มันฝรั่ง (สดและแช่แข็ง) เมล็ดกาแฟ กาแฟสำเร็จรูป ชา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และน้ำตาล หลังความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ มีการนำเข้าสินค้าที่มีโควตาไม่เกินปริมาณที่กำหนด เนื่องจากมีคณะกรรมการพิจารณาการจัดสรรการนำเข้าสินค้าแต่ละชนิด

ออสเตรเลีย ไม่มีการใช้มาตรการดังกล่าว

๕. สินค้าที่ผ่านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS)

สินค้าไทยที่ผ่านการตรวจวิเคราะห์ความเสี่ยงแล้ว ทำให้สินค้าไทยสามารถเข้าตลาดออสเตรเลียได้แล้ว คือ มังคุด ลำไย ลิ้นจี่ สับปะรด ทุเรียนแกะเปลือก ส้มโอแกะเปลือก และปลาสดขายน สำหรับสินค้าออสเตรเลียที่ผ่านการตรวจวิเคราะห์ความเสี่ยงแล้ว ทำให้สินค้าออสเตรเลียสามารถเข้าตลาดไทยได้แล้ว คือ ส้ม มันฝรั่ง แอสพาราแกส และอาหารสัตว์

ขณะนี้สินค้าไทยที่ให้ความสำคัญ (Product Priority List) ได้แก่ ทุเรียนทั้งลูก มะม่วง เนื้อหมู ไก่ กุ้ง และเบ็ด สำหรับสินค้าออสเตรเลียที่อยู่ใน Product Priority List ได้แก่ โคกระบือมีชีวิต พันธุ์โคและม้า

๖. การบริการและการลงทุน

(๑) ออสเตรเลียลงทุนในไทย

การลงทุนโดยตรงจากออสเตรเลียในประเทศไทย

ปี ๒๕๔๘ (๒๐๐๕) เงินลงทุนโดยตรง มีมูลค่า ๑,๔๙๖.๘๕ ล้านบาท (๓๖.๘๒ ล้าน
เหรียญสหรัฐ)

ปี ๒๕๔๙ (๒๐๐๖) เงินลงทุนโดยตรงมีมูลค่า ๒,๙๕๙.๔๒ ล้านบาท (๗๘.๕๖ ล้าน
เหรียญสหรัฐ)

ปี ๒๕๕๐ (๒๐๐๗) เงินลงทุนโดยตรงมีมูลค่า ๓,๐๕๓.๕๗ ล้านบาท (๘๗.๕๘ ล้าน
เหรียญสหรัฐ)

ปี ๒๕๕๑ (๒๐๐๘) เงินลงทุนโดยตรงมีมูลค่า ๒,๕๑๓.๘๑ ล้านบาท (๗๖.๘๗ ล้าน
เหรียญสหรัฐ)

โครงการของออสเตรเลียที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย

ปี ๒๕๔๘ (๒๐๐๕) โครงการที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนมีจำนวน ๑๓ โครงการ
มีมูลค่า ๑,๒๐๙.๗ ล้านบาท ซึ่งลดลง ๒๗.๕๘% เมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๗ (๑,๖๗๐.๕ ล้านบาท)

ปี ๒๕๔๙ (๒๐๐๖) โครงการที่เสนอขอรับการส่งเสริมการลงทุนมีจำนวน ๒๒ โครงการ มี
มูลค่าประมาณ ๓,๒๘๘ ล้านบาท โดยมีโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำนวน ๒๑ โครงการ
มูลค่า ๑,๘๑๐ ล้านบาท

ปี ๒๕๕๐ (๒๐๐๗) โครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนมีจำนวน ๒๕ โครงการ มี
มูลค่า ๓,๒๓๔ ล้านบาท โดยได้รับการส่งเสริมการลงทุนจำนวน ๒๑ โครงการ มูลค่า ๑,๕๕๗ ล้านบาท
โดยโครงการลงทุนของออสเตรเลีย ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมขนาดกลางที่มีเงินลงทุน
๕๐๐-๙๙๙ ล้านบาท ได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์โลหะและเครื่องจักร เคมีภัณฑ์และกระดาษ และบริการ

ปี ๒๕๕๑ (๒๐๐๘) โครงการที่ขอรับการส่งเสริมลงทุน ๒๒ โครงการ มีมูลค่า ๓,๓๓๐
ล้านบาท โดยได้รับการส่งเสริมการลงทุนจำนวน ๒๒ โครงการ มีมูลค่า ๓,๑๙๕ ล้านบาท

(๒) ไทยลงทุนในออสเตรเลีย

สำหรับการลงทุนของไทยในประเทศออสเตรเลีย ที่ปรากฏข้อมูลกับ Invest Australia ซึ่ง
มูลค่าการลงทุนของไทยมีประมาณ ๘๐๐ ล้านเหรียญออสเตรเลีย คิดเป็นสัดส่วน ๐.๐๓% ของมูลค่าการ
ลงทุนทั้งหมด ในอุตสาหกรรมประเภทเครื่องจักรและส่วนประกอบมีประมาณ ๖๐๐ ล้านเหรียญ
ออสเตรเลีย และอุตสาหกรรมประเภท anti-Corrosion metal Packing ประมาณ ๒๐๐ ล้านเหรียญ
ออสเตรเลีย นอกจากนี้ยังมีการลงทุนจากไทยหลายราย โดยไม่ผ่าน Invest Australia ส่วนใหญ่เป็นการ
ลงทุนในลักษณะธุรกิจขนาดเล็ก

สภาวะการค้าระหว่างไทย-ออสเตรเลีย

ปี ๒๕๔๔-๒๕๔๗ (๒๐๐๑-๒๐๐๔) ๔ ปีก่อนมีความตกลงฯ การค้ารวมมีมูลค่าเฉลี่ย ๓,๕๕๙.๔๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ การส่งออกมีมูลค่าเฉลี่ย ๑,๙๐๗.๙๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่การนำเข้ามีมูลค่าเฉลี่ย ๑,๖๕๑.๙๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๑ (๒๐๐๕-๒๐๐๘) ๔ ปีของความตกลง TAFTA การค้าระหว่างไทยกับออสเตรเลียมีมูลค่าเฉลี่ย ๙,๒๑๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นถึง ๑๕๘.๗๘% เป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ย ๕,๓๐๘.๖๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นถึง ๑๗๘.๒๔% และเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ย ๓,๙๐๒.๕๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น ๑๓๖.๒๕% เมื่อเทียบกับมูลค่าเฉลี่ย ๔ ปี (ปี ๒๕๔๔-๒๕๔๗) ก่อนทำ TAFTA

ในช่วง ๔ เดือน (ม.ค.-เม.ย.) ปี ๒๐๐๙ การค้าสองฝ่ายมีมูลค่า ๓,๕๙๑.๗๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง ๖.๓% เทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยไทยส่งออกไปออสเตรเลียมูลค่า ๒,๕๒๐.๙๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้าจากออสเตรเลียมูลค่า ๑,๐๗๐.๘๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งไทยเป็นฝ่ายเกินดุล ๑,๔๕๐.๑๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ตารางแสดง การค้าระหว่างไทย - ออสเตรเลีย มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี	ปริมาณการค้ารวม			ส่งออก		นำเข้า		ดุลการค้า
	มูลค่า	สัดส่วน	%Δ	มูลค่า	%Δ	มูลค่า	%Δ	
๒๕๔๔ (๒๐๐๑)	๒,๗๐๘.๐	๒.๑	-๓.๓	๑,๓๖๑.๗	-๑๖.๘	๑,๓๔๖.๓	๑๕.๖	๑๕.๔
๒๕๔๕ (๒๐๐๒)	๓,๑๓๕.๕	๒.๓	๑๕.๙	๑,๖๔๑.๗	๒๐.๖	๑,๔๙๕.๘	๑๑.๑	๑๔๗.๙
๒๕๔๖ (๒๐๐๓)	๓,๗๒๘.๖	๒.๔	๑๘.๙	๒,๑๖๐.๒	๓๑.๖	๑,๕๖๘.๐	๕.๐	๕๙๒.๑
๒๕๔๗ (๒๐๐๔)	๔,๖๖๕.๖	๒.๔	๒๕.๑	๒,๔๖๘.๑	๑๔.๒	๒,๑๙๗.๕	๔๐.๑	๒๗๐.๔
๒๕๔๘ (๒๐๐๕)	๖,๔๒๗.๗	๒.๘	๓๗.๗	๓,๑๗๔.๖	๒๘.๖	๓,๒๕๓.๐	๔๘.๐	-๗๘.๔
๒๕๔๙ (๒๐๐๖)	๗,๗๔๘.๑	๓.๐	๒๐.๗	๔,๓๕๑.๔	๓๗.๑	๓,๓๙๖.๗	๔.๔	๙๕๔.๗
๒๕๕๐ (๒๐๐๗)	๙,๕๒๕.๖	๓.๒	๒๒.๗	๕,๗๒๖.๒	๓๑.๖	๓,๘๐๐.๔	๑๑.๔	๑,๙๒๕.๗
(ม.ค.-เม.ย.)๒๕๕๒ (๒๐๐๘)	๑๓,๑๔๒.๗	๓.๗	๓๕.๐	๗,๙๘๒.๕	๓๔.๔	๕,๑๖๐.๒	๓๕.๘	๒,๘๒๒.๓
(๒๐๐๙)	๓,๕๙๑.๘	๔.๕	-๖.๓	๒,๕๒๐.๙	๗.๒	๑,๐๗๐.๘	-๒๗.๖	๑,๔๕๐.๑

สินค้าส่งออกที่สำคัญ เช่น อัญมณีและเครื่องประดับ รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เม็ดพลาสติก อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เป็นต้น
 สินค้านำเข้าที่สำคัญ เช่น เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ น้ำมันดิบ ถ่านหิน พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช เป็นต้น

ความตกลงสำคัญ ๆ กับไทย

- ความตกลงทางวัฒนธรรม (ธันวาคม ๒๕๑๗)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการพัฒนา (กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒)
- ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีจากเงินได้
- แถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความร่วมมือในการต่อต้านการเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย และการลักลอบค้ามนุษย์ตลอดจนการลักลอบขนผู้ย้ายถิ่นฐาน (กรกฎาคม ๒๕๔๔)
- ความตกลงว่าด้วยการโอนตัวผู้กระทำความผิดและความร่วมมือในการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาในคดีอาญา (กรกฎาคม ๒๕๔๔)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ (ตุลาคม ๒๕๔๕)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและการพัฒนาความร่วมมือของตำรวจ (มิถุนายน ๒๕๔๖)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยโครงการป้องกันการลักลอบค้ามนุษย์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ธันวาคม ๒๕๔๖)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุง (กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗)
- ความตกลงการค้าเสรี (Thailand-Australia Free Trade Agreement - TAFTA) (กรกฎาคม ๒๕๔๗)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (กรกฎาคม ๒๕๔๗)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนภายใต้ Work and Holiday Visas (กรกฎาคม ๒๕๔๗)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรกฎาคม ๒๕๔๗)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา (กรกฎาคม ๒๕๔๗)
- แถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (กรกฎาคม ๒๕๔๗)
- ความตกลงว่าด้วยการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา (กรกฎาคม ๒๕๔๗)

การศึกษาดูงาน ณ เครือรัฐออสเตรเลีย

ณ บ้านพักกงสุลใหญ่ นครซิดนีย์

คณะกรรมการได้เข้าพบนายเกียรติคุณ ชาติประเสริฐ กงสุลใหญ่ ณ นครซิดนีย์ คุณเสาวนิตย์ ผ่องใส ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการค้าต่างประเทศ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการลงทุน (BOI) และนายศิลาชัย สุหรั่ง ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ณ บ้านพักกงสุลใหญ่ พร้อมรับฟังบรรยายสรุปดังนี้

ในออสเตรเลียมีคนไทยอาศัยอยู่จำนวนประมาณ ๕๕,๐๐๐ คน โดยเป็นนักเรียน ประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน มีร้านอาหารไทยจำนวน ๑,๕๐๐ ร้าน สำหรับสถานเอกอัครราชทูตไทยอยู่ที่เมืองแคนเบอร์รา มีสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารทั้ง ๓ เหล่าทัพ มีที่ปรึกษาฝ่ายการเกษตรและฝ่ายการศึกษา รวมทั้งมีผู้แทนด้านการข่าวอยู่แคนเบอร์รา ที่ผ่านมาออสเตรเลียและไทยมีความร่วมมือด้านการทหาร และข่าวมาตลอด นอกจากนั้นความสัมพันธ์วิภาคิกี้ดำเนินมาด้วยดี ส่วนสถานกงสุลใหญ่มีแห่งเดียวคือที่ซิดนีย์ ส่วนเมืองอื่นๆเช่น เพิร์ธ เมลเบิร์น บริสเบน จะมีกงสุลกิตติมศักดิ์ที่ตั้งจากคนออสเตรเลียที่มีความผูกพันกับประเทศไทยมาทำหน้าที่นี้

การค้าระหว่างไทยกับออสเตรเลีย ในปีที่แล้วไทยส่งออกไปออสเตรเลียคิดเป็นมูลค่า ๖ พันล้านบาท สินค้าที่ไทยส่งออกมากที่สุดคือ ทองคำ ก่อนนี้ส่งออกรถยนต์เป็นจำนวนมาก แต่พอมมีปัญหาด้านเศรษฐกิจปริมาณการส่งออกจึงลดลง ร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ยังมีเครื่องใช้ไฟฟ้า แอร์ คอนดิชั่น และตัวกรองของเหลวซึ่งส่งออกได้มากขึ้น สินค้าที่ไทยนำเข้าจากออสเตรเลียในปริมาณมาก คือ แร่ธาตุ ทองคำ เช่นกัน รวมทั้ง ผลิตภัณฑ์นม ข้าวสาลี สินค้าเกษตรที่ไทยส่งออกคือ กุ้ง ผลไม้ บางประเภท เช่นลำไย ลิ้นจี่ มังคุด ผัก เช่น หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวโพดอ่อน มะพร้าว ส่วน ข้าวก็เป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งที่ส่งออกได้มาก ซึ่งออสเตรเลียปลูกได้น้อยลง ขณะนี้ประเทศไทยได้ดูแลการค้าจากออสเตรเลีย แต่มีแนวโน้มการนำเข้าสินค้าออสเตรเลียสูงขึ้นสำหรับผลิตภัณฑ์นม อุ่น และน้ำผึ้ง

ออสเตรเลียมีมาตรการสุขอนามัยที่เข้มงวดมากในการจำกัดการนำเข้าสินค้าเพราะประเทศเป็นเกาะจึงเกรงว่าสินค้าพืชผักจะได้รับผลกระทบในด้านโรคและแมลงสินค้านำเข้าจากไทย มี ลำไย ลิ้นจี่ มังคุด สับปะรด ส้มโอ ทูเรียน หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวโพดอ่อน ถึงแม้จะมี FTA แต่หากไทยจะส่งสินค้ามาจำหน่ายก็ต้องเจรจาว่าจะส่งสินค้าชนิดไหนมา แล้วออสเตรเลียก็จะไปตรวจโรงงานและวิธีการผลิตของไทยว่าจะพิจารณาอนุญาตหรือไม่

สำหรับเรื่องการลงทุน หลังจากที่ไทยมีการตกลงเสรีทางการค้ากับออสเตรเลีย ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ BOI กลับมาเปิดสำนักงานอีกครั้งซึ่งในช่วงก่อนที่จะมีการตกลงเสรีทางการค้า การลงทุนในแต่ละปีมีเพียง ๑๐ โครงการ มูลค่าประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาทแต่พอมือถือตกลงก็ก้าวกระโดดเป็น ๓,๐๐๐ ล้านบาท เรื่องการลงทุนออสเตรเลียอยู่ในอันดับที่ ๙-๑๐ ที่ไปลงทุนในประเทศไทย มีประมาณ ๒๐ กว่าโครงการ ในแต่ละปีมีมูลค่า ๒ - ๓ พันล้านและโครงการที่ไปลงทุนก็มีขนาดไม่ใหญ่นัก หลังจากมีข้อตกลงการค้าเสรี ประเทศไทยก็ได้ส่งรถยนต์มาจำหน่ายยังออสเตรเลียเป็นจำนวนมาก หลังจากนั้นบริษัทรถยนต์ที่นี้ก็สนใจที่จะไปลงทุนทำขึ้นส่วนในประเทศไทยเพิ่มขึ้น ดังนั้นโครงการที่ผ่านมาก็จะมีพวกเหมืองแร่ ขึ้นส่วนยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ จิวเวลี พลังงานทดแทน และถุงมือยาง สำหรับ BOI ที่มาตั้งสำนักงานอยู่ที่นี้ ก็ด้วยหวังที่จะดึงอุตสาหกรรมกลับไปลงทุนในประเทศไทยเช่น รถยนต์ เหมืองแร่ พลังงานทดแทน และไบโอเทคโนโลยี ในปีนี้คาดว่าจะมีการลงทุนสูงขึ้นเพราะตัวเลขก้าวกระโดด แต่เนื่องจากเกิดภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมรถยนต์ซึ่งมีผู้สนใจจะไปลงทุนในประเทศไทย ดังนั้นตัวเลขในการลงทุนจึงลดลง

เรื่องการท่องเที่ยว ภารกิจของ ททท. คือการพยายามทำให้คนออสเตรเลียและนิวซีแลนด์เดินทางไปประเทศไทยมากขึ้น ใน ๒-๓ ปี ที่ผ่านมาการท่องเที่ยวมีการเจริญเติบโตสูง คนออสเตรเลียไปเมืองไทยเข้าประมาณ ร้อยละ ๖๐ โดยปีที่แล้วมีนักท่องเที่ยวออสเตรเลียเดินทางไปไทย เกือบ ๗๐๐,๐๐๐ คน ทำรายได้เข้าประเทศ ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท สิ่งที่เจริญเติบโตเพราะมีการค้า การลงทุน และอาหาร และโดยลักษณะภูมิศาสตร์ไทยประเทศไทยโชคดี ที่สายการบินต่างๆ ใช้ประเทศไทยเป็นจุดพักในการเดินทางไปยุโรปของชาวออสเตรเลีย ที่สำคัญคนออสเตรเลียชอบการเดินทาง แม้ปีนี้แม้

เศรษฐกิจถดถอยแต่ก็ยังมีโอกาส นอกจากคนออสเตรเลียชอบเที่ยวแล้ว สวัสดิการของคนออสเตรเลียค่อนข้างดี รัฐบาลให้คนทำงานออสเตรเลียมีวันหยุดปีละ ๑ เดือน โดยยังคงได้รับค่าจ้าง จึงเอื้อให้คนท่องเที่ยวมากขึ้น ชาวออสเตรเลียไปท่องเที่ยว ภูเก็ตเป็นอันดับหนึ่ง รองมาคือสุมุย นอกนั้นจะเป็น เชียงใหม่ เชียงราย กรุงเทพฯ และ ตราด ปัจจุบันได้พยายามผลักดันให้ไปหัวหินมากขึ้น

ตั้งแต่ปลายปีที่แล้วที่ไทยมีปัญหาการเมืองจึงส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของประเทศ ปีนี้นักท่องเที่ยวออสเตรเลียลดลง ร้อยละ ๑๖ มีนักท่องเที่ยวเข้าไป ๒ แสนกว่าคน ซึ่งแตกต่างจากปีที่แล้ว โดยปีนี้คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวประมาณ ๕.๘ แสนคน ลดลง ๑.๒ แสนคน ขาดรายได้ไปประมาณ ๕ พันล้านบาท คาดว่าหากเศรษฐกิจมีแนวโน้มดีขึ้นการท่องเที่ยวก็จะดีขึ้นซึ่งขณะนี้ค่าเงินออสเตรเลียแข็งตัวมากซึ่งจะทำให้เห็นว่าประเทศไทย คุ่มค่าต่อการใช้จ่าย โดยในเดือนนี้มีโครงการนำสมาคมนักเขียนของออสเตรเลียด้านการท่องเที่ยวของออสเตรเลียจำนวน ๑๗๐ คน ไปจัดประชุมที่กรุงเทพฯ หลังการประชุม ก็จะพาจัดทัวร์ไปเที่ยวในประเทศไทยใน ๕ เส้นทาง ซึ่งเชื่อว่าจากนั้น จะสามารถเรียกความเชื่อมั่นต่อประเทศไทยมากขึ้น

นอกจากนี้ในโอกาสที่ได้ลูกช้างไทย ชื่อลูกชาย ที่เกิดลูกตามธรรมชาติในออสเตรเลียเป็นเชือกแรก จึงได้ถือโอกาสนี้ประชาสัมพันธ์ประเทศไทยไปด้วย

ตลาดสินค้าผักและผลไม้สดในออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียให้ความสำคัญกับระบบการกักกัน (Quarantine) เพื่อบำรุงรักษาประเทศ การมีศัตรูพืชและสัตว์ในประเทศให้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังนั้น จึงมีระบบการกักกันการนำเข้า ผลิตภัณฑ์สินค้าจากพืชและสัตว์ที่เข้มงวด เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อหรือทำลายอุตสาหกรรมเกษตรของประเทศออสเตรเลีย ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อเศรษฐกิจหรือสิ่งแวดล้อมของประเทศได้

ออสเตรเลียเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการพัฒนาสินค้าเกษตรประเภทต่างๆ ด้วยมีทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรบุคคล วิทยาการและการจัดการทุนทรัพย์ที่เอื้ออำนวยประเทศรวมทั้งมีระบบการขนส่งสินค้าเกษตรภายในประเทศและระหว่างประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่ดี ผลผลิตทางการเกษตรมีมากมายหลากหลาย ออสเตรเลียเป็นประเทศหนึ่งที่เกิดผลิตสินค้าอาหารผัก/ผลไม้มากมายหลายชนิด เนื่องจากออสเตรเลียเป็นประเทศที่มีพื้นที่กว้างขวางและมีสภาพอากาศที่เหมาะสมสำหรับผลผลิตผักและผลไม้ฤดูหนาวและฤดูร้อน โดยมีการกระจายการผลิตทั่วประเทศตามสภาวะอากาศที่เหมาะสมกับสินค้านั้นๆ

ไทย-ออสเตรเลีย : ไทยเกินดุลการค้า ๒,๐๗๑.๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ใกล้เคียงกับปีก่อนที่เกินดุล ๑,๗๖๗.๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่าการส่งออก ๔,๑๙๕.๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ ๑๒.๖ สินค้าส่งออกที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่ ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเครื่องซักผ้าและเครื่องซักแห้ง และส่วนประกอบ หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบเสื้อผ้าสำเร็จรูปผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ และเลนส์สินค้าส่งออกที่ลดลง ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเครื่องปรับอากาศ และส่วนประกอบอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เม็ดพลาสติก น้ำมันสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์พลาสติกและผลิตภัณฑ์ยาง เป็นต้น

มูลค่าการนำเข้า ๒,๐๗๑.๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ ๓๑.๗ เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของการนำเข้าสินค้าสำคัญ ได้แก่ เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ ถ่านหิน เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรมอาหารปรุงแต่งสำหรับใช้เลี้ยงทารก ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้ เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าที่ลดลง ได้แก่ น้ำมันดิบ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช ด้ายและเส้นใย เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ นมและผลิตภัณฑ์จากนม สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เป็นต้น

๑. โครงสร้างและระบบตลาดของออสเตรเลีย

๑.๑ การตลาดผักและผลไม้สดในออสเตรเลียควบคุมโดยรัฐบาลของรัฐ สำหรับตลาดภายในประเทศ และควบคุมโดยรัฐบาลกลาง สำหรับตลาดต่างประเทศโดยผ่านหน่วยงาน Statutory Marketing Authority

การเคลื่อนย้ายผักและผลไม้ข้ามรัฐจะถูกควบคุมโดยข้อบังคับ Quarantine ของแต่ละรัฐ การส่งออกหรือนำเข้าผักผลไม้สดจะอยู่ภายใต้การควบคุมด้าน Quarantine ของหน่วยงานรัฐบาลกลางที่เรียกว่า AQIS (Australian Quarantine and Inspection Services) และการนำเข้าผักผลไม้สดต้องมีใบอนุญาตนำเข้า

๑.๒ ผู้ปลูกผักและผลไม้สามารถเสนอขายสินค้าโดยตรงที่ตลาดกลางขายส่ง ในแต่ละรัฐได้ หรืออาจจะเลือกขายตรงไปที่ผู้ขายส่ง ผู้ขายปลีกโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป ผู้ส่งออก หรือผู้บริโภคเลยก็ได้ สำหรับการขายที่ตลาดกลางขายส่ง ผู้ปลูกอาจจะขายด้วยตนเอง หรือให้พ่อค้าคนกลางขายให้โดยจ่ายค่านายหน้าซึ่งโดยทั่วไป ประมาณ ร้อยละ ๑๐ หรือโดยการตกลงราคากัน (แบบ Merchant)

การกระจายผักและผลไม้ให้สดในระยะเวลานาน และวิธีการจัดการให้มีประสิทธิภาพ คือ การผ่านระบบตลาดกลาง (Central Market system) ตลาดกลางขายส่งผักและผลไม้ของออสเตรเลียนี้อยู่ ๖ ตลาด ตามเมืองใหญ่ๆ ในแต่ละมลรัฐ คือ ตลาดกลางในนครซิดนีย์ ตลาดกลาง ในเมืองนิวคาสเซิล ตลาดกลางในนครเมลเบิร์น ตลาดกลางในนครบริสเบน ตลาดกลางในเมืองเพิร์ธและตลาดกลางในเมืองอะเดเลด

๒. การนำเข้าผักและผลไม้

แม้ว่าออสเตรเลียสามารถผลิตผลไม้และผักได้หลายชนิดและเป็นจำนวนมากแต่ได้มีการนำเข้าจากต่างประเทศในช่วงที่มีฤดูการหรือในระหว่างที่การผลิตของออสเตรเลียนีมีการขาดแคลนการนำเข้าผักและผลไม้มีอัตราที่เพิ่มขึ้นตลอดมา อย่างไรก็ตามมีชนิดของผลไม้และผักหลายชนิดที่ถูกห้ามนำเข้าเนื่องจากมีข้อจำกัดการกักกันโรค

๒.๑ เอกสารประกอบการนำเข้าผัก/ผลไม้สด มีดังนี้

- ใบอนุญาตนำเข้าของรัฐ
- ใบอนุญาต Phytosanitary ตัวจริง ซึ่งออกให้โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของประเทศผู้ส่งออก ต้องแสดงเมื่อมีการตรวจสอบสินค้าทุกครั้ง
- แบบฟอร์มจะต้องยื่น Quarantine entry โดยผู้นำเข้าหรือเอเยนต์ ไม่ว่าจะเดินทางเรือหรือทางเครื่องบิน สำหรับการตรวจสอบคุณภาพสินค้าโดย AQIS
- การบรรจุสินค้าและภาชนะที่ใช้ในการขนส่ง ต้องสะอาดและบรรจุอย่างดี
- สินค้าทุกชนิดต้องผ่านการตรวจสอบ เมื่อถึงด่านนำเข้าออสเตรเลีย ก่อนนำออกสู่

ตลาด

- การตรวจสอบต้องกระทำขึ้นทันทีเมื่อสินค้ามาถึง
- บรรจุภัณฑ์ที่มีการชำรุด เสียหาย จะต้องมีการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์

ก่อนผ่านการตรวจสอบ

- ประเภทบรรจุภัณฑ์ หากเป็นไม้ จะต้องผ่านการตรวจประเภทผลิตภัณฑ์นั้นๆ

๒.๒ การตรวจสอบ ณ ด่านนำเข้า

- ด่านนำเข้าสินค้าของประเทศออสเตรเลีย มีดังนี้

รัฐนิวเซาท์เวลส์ (ซิดนีย์) รัฐวิกตอเรีย (เมลเบิร์น) รัฐควีนส์แลนด์ (บริสเบน) และรัฐออสเตรเลียตะวันตก (เพิร์ท)

๒.๓ กระบวนการตรวจสอบ ณ ด่านนำเข้า มีดังนี้

เปิดตู้ ตรวจสอบอุณหภูมิ สุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบที่ละผล แยกผลที่มีปัญหา ตรวจสอบในห้องทดลองและมีเงื่อนไขเฉพาะสำหรับการนำเข้าลำไยและลิ้นจี่จากประเทศไทยที่กำหนดโดย AQIS เพื่อควบคุมคุณภาพ ดังนี้

- การขนส่งสินค้าลำไยต้องมีอุณหภูมิ ๐.๙๙ องศาเซลเซียส หรือต่ำกว่า เป็นระยะเวลา ๑๓ วัน ติดต่อกัน หรือ ๑.๓๘ องศาเซลเซียส หรือต่ำกว่า เป็นระยะเวลา ๑๘ วัน ติดต่อกัน
- การขนส่งสินค้าลิ้นจี่ ต้องมีอุณหภูมิ ๐ องศาเซลเซียสหรือต่ำกว่าเป็นเวลา ๑๐ วัน ติดต่อกัน หรือ ๐.๕๖ องศาเซลเซียสหรือต่ำกว่าเป็นระยะเวลา ๑๑ วัน ติดต่อกัน หรือ ๑.๑ องศาเซลเซียสหรือต่ำกว่าเป็นระยะเวลา ๑๒ วันติดต่อกัน หรือ ๑.๖๗ องศาเซลเซียสหรือต่ำกว่า เป็นระยะเวลา ๑๔ วันติดต่อกัน

๒.๔ ระเบียบการบรรจุภัณฑ์ มีดังนี้

- ทุกๆ บรรจุภัณฑ์ต้องแสดงข้อมูลเหล่านี้ คือ Product of Thailand ชื่อผู้ส่งออก ชนิดของผลไม้ Orchard registration number ซึ่งออกโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทย วันที่บรรจุและสถานที่นำเข้า

- บรรจุภัณฑ์ต้องสะอาดและได้มาตรฐาน

ซึ่งผู้ส่งออกไทยต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่างๆ เหล่านี้ เพื่อให้ผู้บริโภคออสเตรเลียมีความมั่นใจว่าผัก/ผลไม้ที่นำเข้าจากไทยมีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่กำหนด โดยมีความสด สะอาดและปลอดภัย ปราศจากสารปนเปื้อน ยาฆ่าแมลง สารเคมีหรือสารอันตรายต่างๆ ที่ตกค้างหรือปริมาณตกค้างไม่เกินตามที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม หากไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบดังกล่าวจะมีความเสี่ยงที่สินค้าต้องถูกกักกัน ณ ด่านศุลกากรออสเตรเลีย และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการทำลายสินค้าหรือต้องส่งสินค้ากลับคืน

๓. รายการสินค้าผักและผลไม้ที่สำคัญที่ทางการออสเตรเลียอนุญาตให้นำเข้า มีดังนี้

ประเภทผลไม้		ประเทศที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้า
ฝรั่ง	Fresh	ยังไม่มี การอนุญาตให้นำเข้า
	Frozen	Fiji, Thailand
ทุเรียน	Fresh	อนุญาตให้นำเข้าแบบ Prepacked
	Frozen	Thailand, Malaysia
มะม่วง	Fresh	Fiji, Hiti, India, Mexico & Philippines
	Frozen	India, Mexico, Thailand & Philippines
สับปะรด	Fresh	Solomon Island, Sri Lanka, Thailand & Philippines
	Frozen	China
มังคุด	Fresh	Thailand
	Frozen	Thailand
ลิ้นจี่	Fresh	Thailand, Taiwan, South Africa & China
	Frozen	ทุกประเทศ
ลำไย	Fresh	Thailand, China & Vietnam
	Frozen	ทุกประเทศ
มะพร้าวอ่อน	Fresh	ทุกประเทศ
ข้าวโพดอ่อน	Fresh	ทุกประเทศ
	& Frozen	
หน่อไม้ฝรั่ง	Fresh	ทุกประเทศ
	& Frozen	

๔. ช่องทางการกระจายสินค้า

- ช่องทางการกระจายสินค้าผลไม้ให้นำเข้าในตลาดออสเตรเลีย มี ๒ ช่องทาง คือ ช่องทางส่งต่อไปยังผู้ขายปลีกผ่านผู้ขายส่งและช่องทางส่งตรงไปยังผู้ขายปลีกโดยตรง

- ผู้ขายปลีกบางราย เช่น ร้านซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสรรพสินค้า จะนำเข้าผลไม้เองในปริมาณมากเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการนำเข้า

๕. พฤติกรรมการบริโภคผัก/ผลไม้ของชาวออสเตรเลีย

- ผู้บริโภคชาวออสเตรเลียให้ความสำคัญต่อสุขภาพมาก โดยเน้นคุณภาพ ความสะอาด และความปลอดภัยของผัก/ผลไม้ ชาวออสเตรเลียนิยมบริโภคผัก/ผลไม้สดแทบทุกชนิด โดยเฉพาะผักใบเขียว เพราะเชื่อว่าจะให้คุณค่าทางโภชนาการที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพทำให้ผิวพรรณดี ช่วยควบคุมน้ำหนักและลดไขมัน

- ชาวออสเตรเลียชอบผลไม้ที่สุก นุ่ม มีรสค่อนข้างหวานหรือหวานอมเปรี้ยวสีส้มของเปลือกผลไม้ต้องสดใสดตามชนิดของผลไม้ ไม่มีสีด่างที่บ่งถึงผลไม้ไม่สด

๖. เส้นทางและโอกาสของผักผลไม้ไทยในตลาดออสเตรเลีย

- แม้ว่าออสเตรเลียสามารถผลิตสินค้าผลไม้เมืองร้อนบางชนิด เช่น มังคุด ลิ้นจี่ ลำไย มะม่วงและทุเรียนได้ในประเทศ แต่ยังมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการภายในประเทศ และเพื่อสนองความต้องการในช่วงนอกฤดูการผลิตของออสเตรเลีย ทำให้มีเส้นทางกรนำเข้าเพิ่มขึ้น อีกทั้งความต้องการบริโภคภายในประเทศ มีแนวโน้มขยายตัว เนื่องจากมีจำนวนผู้อพยพชาวเอเชียมาตั้งถิ่นฐานในออสเตรเลียเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริโภคหลัก อีกทั้งจากการที่ชาวออสเตรเลียเดินทางไปท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียรวมทั้งประเทศไทยมากขึ้น ทำให้คุ้นเคยและรู้จักผลไม้เขตร้อนซึ่งทำให้มีแนวโน้มการนำเข้าผลไม้ไทยมากขึ้น

ฤดูกาลไม้ของออสเตรเลียแตกต่างจากฤดูกาลของผลไม้ไทย มีดังนี้

ชนิดผลไม้	ฤดูกาลในไทย	ฤดูกาลในออสเตรเลีย
มังคุด	เมษายน - กันยายน	พฤศจิกายน - พฤษภาคม
ลำไย	มิถุนายน - สิงหาคม	มกราคม - พฤษภาคม
ลิ้นจี่	เมษายน - มิถุนายน	พฤศจิกายน - มีนาคม
ทุเรียน	เมษายน - พฤษภาคม	ธันวาคม - กุมภาพันธ์
มะม่วง	กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม	พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์

การศึกษาดูงาน ณ ชิดนีย์มาร์เก็ต และบรีสเบนมาร์เก็ต

วัตถุประสงค์ของการดูงาน ตลาด เพื่อศึกษา ตลาดค้าส่งสินค้าเกษตร ผักและผลไม้ ของ ออสเตรเลีย เพื่อทำการศึกษาลักษณะตลาด แนวความคิด ระบบการบริหาร และ วิธีการจัดซื้อ

ลักษณะตลาด เป็นตลาด ที่จัดจำหน่าย ผักและ ผลไม้ ในลักษณะ ตลาดค้าส่ง

แนวความคิด แนวความคิดของตลาดมาจาก แนวคิดที่ต้องการให้ เกษตรกร ผู้ผลิต สินค้า เกษตร โดยเฉพาะ ผัก, ผลไม้ และ ดอกไม้ อย่างมีสภาพคล่อง และมีแหล่งจัดจำหน่ายไม่ไกลจาก ชุมชนมาก ดังนั้น จึง มี ตลาดค้าส่ง ตาม แนวความคิดดังกล่าว 6 แห่ง ในทุกภูมิภาคของออสเตรเลีย ได้แก่ 1) ชิดนีย์, 2) บรีสเบน, 3) นิวเซาท์เวล, 4) อดีเลก, 5) เพิร์ธ, 6) เมลเบิร์น มีแนวความคิด ที่ จะต้องบริหารให้เกิดความต่อเนื่อง มีการพัฒนา ต่อเกษตรกร และ ผู้ค้าสินค้าเกษตร ทั้ง Supply Chain

มีแนวคิดในการบริหารเชิงพาณิชย์ เสมือน บริษัท มหาชน ให้ความสำคัญ กับรายได้ที่เติบโต ของผู้ถือหุ้น เกษตรกร ผู้ค้าส่งที่มาซื้อสินค้า ไปจัดจำหน่าย ผู้ค้าปลีกและ ผู้ซื้อที่มาจาก ภาคอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น กลุ่มโรงแรม เป็นต้น

ด้วยความตั้งใจที่จะให้เกิดคล่องตัว และ มีการกระจายอำนาจมากที่สุด ดังนั้น ที่ ตลาดชิดนีย์ และ ตลาดบรีสเบน เมื่อเอกชนมีความพร้อม จึงได้รวมตัวกัน และ ขอซื้อกิจการจากภาครัฐ เพื่อมาทำ การบริหารการจัดจำหน่ายร่วมกันเอง

วิธีการบริหารจัดการ

- รายได้ของตลาดจะมาจากการขายพื้นที่ และค่าใช้จ่ายรายเดือน
- ผู้ซื้อ และ ผู้ขาย ตกลงการซื้อขาย และ ราคากันเอง โดยตั้งราคาตามน้ำหนัก
- ผู้ซื้อ จ่ายเงิน ที่ ฝ่ายการเงินของตลาด
- ทุกอาทิตย์ ฝ่ายการเงิน เคียส์ เงินรายได้ ให้แก่ ผู้ขาย
- การจัดการอำนวยความสะดวกอื่นๆ ทางฝ่ายบริหารการตลาด จะเป็นผู้บริหารให้เช่น การทำ

ความสะอาด

การศึกษาดูงาน ณ ซิดนีย์ มาร์เก็ต

คณะกรรมการได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ โดยประชุมร่วมกับ MR.Colin Gray ตำแหน่ง Expertise Director สรุปได้ดังนี้

คณะกรรมการประชุมร่วมกับ MR.Colin Gray ผู้บริหารตลาดซิดนีย์ จำกัด

ซิดนีย์ มาร์เก็ต เป็นตลาดกลางค้าส่งที่ถูกสุขอนามัยซึ่งใหญ่ที่สุดของออสเตรเลียและเป็นที่ยอมรับในระดับโลก มีพื้นที่ ๔๒ เฮกตา มีบทบาทสำคัญต่ออุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของรัฐนิวเซาท์เวลส์และออสเตรเลีย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมสำหรับเกษตรกรทั่วประเทศออสเตรเลียเพื่อการค้าผักและผลไม้ที่มีมากมายหลากหลายในการจำหน่ายภายในประเทศและการส่งออกไปยังต่างประเทศ โดยมีระบบการจัดส่งที่รวดเร็ว มีรถยก รถขนสินค้าและโกดังเก็บสินค้าที่ควบคุมอุณหภูมิ มีระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและระบบการจัดการซื้อขายที่ดี

ผักและผลไม้สดที่จำหน่ายใน ซิดนีย์ มาร์เก็ต มีประมาณ ๒,๕๐๐,๐๐๐ ตัน คิดเป็นมูลค่า \$ ๓ billion มีผู้ค้าส่งประมาณ ๑๒๐ ราย ผู้ผลิต ๓๙๔ ราย และมีผู้ค้าดำเนินการภายในตลาดชุมชนต่างๆ ที่ Flemington และ Haymarket ประมาณ ๑,๕๐๐ คน

โดยมีหลักการสนับสนุนการค้าการแข่งขันและเน้นถึงความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพเป็น
เงื่อนไขในการซื้อขายและพยายามปกป้องสิ่งแวดล้อมโดยยุทธศาสตร์การจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ

ตลาดกลางในออสเตรเลียมี ๖ แห่ง ทั่วประเทศ ประกอบด้วย นครซิดนีย์ นิวคาสเซิล
เมลเบิร์นบริสเบน เพิร์ธ และเมืองอะเดเลด

ซิดนีย์ มาร์เก็ต เป็นตลาดกลางจำหน่ายผักและผลไม้ซึ่งเดิมเป็นของรัฐบาลแต่ต่อมาได้
จำหน่ายให้เอกชนในปี ค.ศ. ๑๙๙๗ ซึ่งเอกชนก็คือผู้ค้าที่รวมตัวกันได้ ส่วนรัฐบาลก็ไม่ได้เข้ามา
เกี่ยวข้องแทรกแซงตลาดเท่าไรนัก ที่รัฐบาลดำเนินการในขณะนี้ คือ ในการส่งสินค้าเข้า - ออก องค์การ
ของรัฐจะเป็นผู้ตรวจสอบควบคุมมาตรฐานสินค้า เช่น ไม่ให้มีโรคพืชโรคแมลง โดยใช้ Food safety
program ราคาสินค้าที่นี้จะขึ้นลงตามราคาตลาด โดยฝ่ายรัฐบาลจะเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ประชาชนผ่าน
ทางอินเทอร์เน็ต

ในการตรวจสอบสารเคมีในผลผลิต มีความสามารถ ตรวจสอบสารเคมีได้ ๑๑๐ ชนิด โดยจะ
ตรวจสอบทุกสองอาทิตย์ MRL ได้ ร้อยละ ๙๗ ซึ่งได้ตามมาตรฐานของ WTO โดยจะใช้แรงจูงใจจาก
ผู้บริโภคเพื่อให้เกษตรกรผลิตได้มาตรฐาน

สำหรับผักที่ชาวออสเตรเลียนิยมมากที่สุดคือ ข้าวโพดอ่อน ส่วนเนื้อสัตว์จะไม่มีจำหน่ายในตลาด
แห่งนี้

ป ร ะ โย ช น์ ข อ ง ต ล า ด ซิด นี ย์ คี อ

๑. สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด เพื่อรองรับร้านค้าและกระจายผลไม้สด ผักและผลไม้
มีการพัฒนาเพื่อบริการที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลาและเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้สามารถ
ตอบสนองความต้องการ.

๒. บริการผู้บริโภคของออสเตรเลีย ซึ่งมีบริโภคชื่อผ่านซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านอาหาร และบริการ
อื่นๆ ผ่าน ซิดนีย์ มาร์เก็ตรวมเกือบหนึ่งในสามของประชากรออสเตรเลีย

ทางเลือกและการแข่งขัน

มีการแข่งขันสูง ไม่มีการจำกัดโควต้า ช่วยให้ผู้มีเสรีภาพในการเลือกและโอกาส โดยการให้ความต่อเนื่องของอุปทาน ตลาดชนิดนี้ช่วยลดความเสี่ยงของความไม่แน่นอนขอพบการซื้อสินค้าและแก้ปัญหาสินค้าเน่าเสีย

ประสิทธิภาพการดำเนินงาน

มีการตรวจสอบการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลาโดยมีวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงระบบลูกโซ่ความเย็นและลดความขัดข้องในช่องทางจัดจำหน่ายช่วยในการรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์และช่วยลดความเสี่ยงด้านความปลอดภัยอาหาร

ส่งเสริมการตลาดชนิดนี้

ประโยชน์ของการซื้อขายที่ตลาดชนิดนี้เป็นการส่งเสริมงานการค้าปลีกอุตสาหกรรมและชุมชนในวงกว้างผ่านความคิดริเริ่มทางการตลาด เช่น โฆษณาประชาสัมพันธ์ทุนการศึกษาพีชสวน

ส่งเสริมการบริโภคผลผลิตสด

ตลาดชนิดนี้ พยายามให้ความรู้ของชุมชนเกี่ยวกับประโยชน์ของอาหารสุขภาพที่อุดมด้วยผลไม้และผัก

การศึกษาดูงาน ณ บริสเบน มาร์เก็ต

คณะกรรมการได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ บริสเบน มาร์เก็ต โดยมี Miss Vanessa Kennedy ตำแหน่ง Industry Liaison Officer บรรยายสรุป และนำคณะเยี่ยมชมตลาด ดังนี้

ปัจจุบันตลาดบริสเบน เป็นตลาดศูนย์กลางที่สำคัญที่สุดของรัฐควีนส์แลนด์ในการกระจายผลไม้และผักสดประกอบด้วย ตลาดด้านการผลิต Flower Market, ตลาดค้าปลีก ตลาด South Gate นิคมอุตสาหกรรม และ ตลาดพาณิชย์ มีปริมาณการค้าเฉลี่ยปีละ ๖๐๐,๐๐๐ ตัน มูลค่ามากกว่า \$ ๑.๐๑๑ billion ยอดจำหน่ายผักและผลไม้ที่ตลาด Brismark มีส่วนครองตลาดร้อยละ ๗๐ ใน รัฐควีนส์แลนด์ ในตลาดมีผู้ขายประมาณ ๔,๐๐๐ ราย มีเกษตรกร ผู้ส่งผลผลิตสินค้าเกษตรสด มาจำหน่ายในตลาดประมาณ ๗,๐๐๐ ราย สินค้าเกษตรแปรรูป ประมาณ ๑,๐๐๐ ราย

ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๒๐๐๒ รัฐบาลและบริสเบน Market Corporation Limited ได้ทำสัญญาขายตลาดบริสเบนเป็นเงิน \$ ๗๔ ล้าน ซึ่งปัจจุบันเรียกว่าตลาดบริสเบนจำกัด (BML) ประกอบด้วยผู้ถือหุ้น ๑๕๐ อุตสาหกรรมรวมทั้งผู้ค้าส่งและ Brismark ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่เพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานและการบริการเพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนาและการดำเนินงานของโลก การตลาดและศูนย์กลางการกระจายการผลิตและดอกไม้สด

วัตถุประสงค์

๑. อำนวยความสะดวกในการดำเนินการของตลาดบรีสเบนอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ปรับโครงสร้างพื้นฐานและบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการตลาดและการกระจายการผลิตใหม่ให้กับลูกค้าภายในประเทศ
๓. ทำงานกับผู้มีส่วนได้เสียในภาคอุตสาหกรรมและคู่ค้าพันธมิตรเพื่อหาโอกาสเพิ่มระดับของการบริการและบทบาทของตลาดในด้านการตลาดและการกระจายการผลิต
๔. อำนวยความสะดวกในการเติบโตของตลาดบรีสเบนอย่างต่อเนื่องผ่านการพัฒนาตลาดบรีสเบน South Gate และพัฒนาพื้นที่ลาน Centre ใหม่
๕. เพื่อส่งเสริมบทบาทและความสำคัญของตลาดบรีสเบนและประโยชน์ของผักและผลไม้สดเพื่ออุตสาหกรรมและผู้บริโภค
๖. บรรลุอัตราการค้าและการลงทุน

แผนการในอนาคตและการพัฒนา

BML เน้นการปรับโครงสร้างพื้นฐานและการบำรุงรักษาโครงการ ซึ่งปัญหาสำคัญที่สุดคือธุรกิจ ในรัฐควีนส์แลนด์ทางตะวันออกเฉียงใต้ประสบกับปัญหาภัยแล้งและการขาดโครงสร้างพื้นฐานและที่จัดเก็บ จึงมีนโยบายลดการใช้น้ำลง ๒๕% ตามแผน Management Plan (WEMP) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติตามด้วยข้อจำกัดน้ำ

การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

โดยวิธีการเชิงรุกของเว็บไซต์และการพัฒนาธุรกิจ เพื่อรักษาสถานะเป็นผู้นำในการนำเทคโนโลยีและกระบวนการปฏิบัติที่ดีที่สุด ซึ่งธุรกิจการพัฒนาลาดจะนำเทคโนโลยีระดับโลกที่แก้ปัญหาการจัดการในท้องถิ่นและ จะยังคงสนับสนุนลูกค้าในโครงสร้างพื้นฐาน และความปลอดภัยของอาหาร นอกจากนี้มีแผนการพัฒนาคูตสาหกรรมคือ การรักษาลาดศูนย์กลางให้มีความเข้มแข็ง จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการสนับสนุนทั้งในประเทศและตลาดส่งออกสำหรับการผลิตสด แสงหาลาดใหม่และขยายผลิตภัณฑ์ในประเทศออสเตรเลียและต่างประเทศ มียุทธศาสตร์ในการสื่อสารโดยการส่งเสริมการตลาดผักและผลไม้สดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการตลาดและการบริโภคที่เพิ่มขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค

- การด้านสุขอนามัยของออสเตรเลียมีความเข้มงวดมาก โดยอ้างว่าเป็นประเทศเกาะ ทำให้สินค้าเกษตรของไทย เช่น ผัก และ ผลไม้สด ไม่สามารถเข้าไปจำหน่ายได้ หรือประสบปัญหาในการนำเข้าไปในออสเตรเลีย

- กฎหมายควบคุมคุณภาพอาหารตาม Australian Food Standard Code ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการกักกัน และตรวจสอบคุณภาพอาหารนำเข้ามีความเข้มงวด โดยแบ่งประเภทอาหารเป็นสินค้าที่มีความเสี่ยงสูง กลาง และต่ำ หากพบว่าผู้ส่งออกไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดจะส่งสินค้ากลับ หรือทำลาย ทำให้ต้นทุนสินค้าสูง

- สินค้าไทยถูกแย่งตลาดจากจีน และอินโดนีเซีย เนื่องจากราคาสินค้าถูกกว่า เช่น รองเท้า เสื้อผ้าสำเร็จรูป และของเด็กเล่น รวมทั้งข้าว ซึ่งออสเตรเลียสามารถผลิตได้เอง

ข้อเสนอแนะ

๑. ประเทศไทยยังมีคู่ทางในการขยายการส่งออกสินค้าผักและผลไม้สดของไทยไปยังออสเตรเลียซึ่งสิ่งที่จะต้องคำนึงคือการรักษาคุณภาพของผักและผลไม้ให้ได้คุณภาพ ปลอดภัยจากสารเคมีตกค้างและโรคพืชและแมลง และต้องมีการบรรจุหีบห่อที่ดีได้มาตรฐาน

๒. ตลาดกลางผักและผลไม้สดที่นครซิดนีย์เป็นตลาดกลางที่มีความสำคัญต่อการนำเข้ามาก ผู้ผลิตและผู้ส่งออกไทยควรหาโอกาสไปพบปะกับผู้นำเข้าและได้ทราบถึงสภาวะตลาดอย่างแท้จริง
